

Polish Alliance Daily - P.N.A. Youth and Sports Section

Two Teams Tie For Council 2 P.N.A. Pin Lead

STANDINGS	W.	L.
P.L.A. Post No. 3	5	1
Gresik Food	4	2
Jeziorski Food	4	2
Wozniak Rest. & Lounge	3	3
Lipski Halls	2	4
Trotters	2	4
Wozniak Bowl	2	4
Andy's Tavern	1	5

Frank Prochot, Vice pres. of P. N. A. Rolls First Ball. Michael Dombrowski, Pres. of Council 12, Wanda Alieujka, Vice Pres. and Stanley Wzorek, Sec. also attended opening night.

Council 2 P. N. A. started its 1966-67 bowling season at Wozniak Bowl, Blue Island Ave. and Oakley Ave., on Monday evenings.

P. L. A. V. Post No. 3 took two games from Wozniak Bowl with E. Pulo rolling a 570 series followed by C. Klimas 533, R. Cieslewski 513, C. Kolody 513 and J. Liszka 501, for the losers Stan Zaur had a 584, and Bob Krystoszek 503 and Tom Wrezes 518. Ed Wrezes paced the Gresik Food team to a pair of wins and Rich Stock 519 while for the losers Peter Reali Jr. had a 537 and Don Schornak 535. Ed Kwasny rolled a nifty 606 series and Ed Desekci and John

Nick's Barbers Take National Fellowship Lead

STANDINGS	W.	L.
Nicks Barber Shop	5	1
Dr. Kozorowski Opt.	4	2
E. Z. Por Mfg. Corp.	4	2
Mueller Engr.	3 1/2	2 1/2
Rolling Stones	3 1/2	2 1/2
Chasen Funeral Hm.	3	3
20th Century Lounge	3	3
R. B. Clothes	2	4
Mel's Tap	2	4
20th Century Lanes	2	4
Jean's	1	5

Nick's Barbers took three games from Jeans to take sole possession of first place in the National Fellowship Bowling League.

Ron Trzeciak of E. Z. Por and Al Jacaszynski of Jean's rolled 544 series and were followed by Bob Mkulski of John & Gert's with 551 and Chay Tomas of R. B. with 548.

High Game honors also went to Ron Trzeciak with a 225 while Rich Bojar of Mueller's followed with a 205.

JEAN'S: B. Jacaszynski 391, A. Jacaszynski Jr. 438, E. Gromkowski 405, A. Jacaszynski Sr. 554 and W. Buddziowski 454. NICKS BARBER SHOP: N. Antemann 398, R. Clark 436, R. LaRocca 444, J. Rill 469 and J. Bruno 483.

U. S. Discriminates Against American Bullfighters

Madrid. (UPI) — America's latest pot of gold — whopping fees for foreign matadors to fight in U.S. bullrings — is leaving a handful of American bullfighters here with empty pockets.

The American toradors in Spain don't object so much to the competition from their foreign counterparts or the generous salaries offered for the bloodless, Portuguese-style bullfights in the United States.

But they insist they are being discriminated against and are not even being approached about fighting in their native country.

John Fulton, America's only full matador in Spain, said, "It is morally unfair that when a major attempt is made to present bullfighting to the American public within the United States, the American bullfighters are left out."

Fulton claimed that Americans had just as much right to fight in their native country since they underwent the same grueling apprenticeship as Spanish and South American bullfighters.

The pot of gold burst in Spain with reports that Spanish bullfighter Antonio Ordenez would receive \$125,000 for three bloodless fights in Houston next month. A top bullfighter in Spain averages \$10,000 a fight.

Another American bullfighter, Raul Castro, said some agreement must be made "to guarantee qualified American bullfighters the right to fight on their own soil."

"Castro was in the bullfighter's clinic here with a broken collar bone received last week when a bull tossed him."

He along with British bullfighter Henry Higgins, laid up with a horn wound in his left thigh, and a group of injured Spanish bullfighters were discussing the latest sensational revenue possibilities which the American bullfights offer.

"Fulton," he said, "should fight. Americans should pay just as much money to see a home town matador in the ring as a popular Spanish bullfighter."

Higgins added that the British would not object to a contract for those Yankee dollars," he said.

Author James A. Michener writing a book on Spain, joined the polemic saying Fulton "is getting a dirty deal."

Maintaining that Americans are kept out of Mexican and Spanish rings, Michener added, "It is preposterous to think that America's only practicing full-fledged matador should be prevented from fighting in his own country."

Both Spain and Mexico have matador's unions and labor laws protecting native box matadors

P.N.A. DIR. MOSKAL HELPS COUNCIL 39 P.N.A. KEG LEAGUERS LAUNCH RACE. P.N.A. Director Edward Moskal (shown congratulating League Pres. Frank Stee) helped the 16 team Council 39 P.N.A. Bowling Loop launch its 1966-67 season at Woodmark Lanes in Chicago. Also pictured above with the bowlers are: Vice-Pres. Frank M. Prochot, who is the Pres. of Council 39 P.N.A.; Al Powers, Vice-Pres.; John Cichon, Secretary; and Walter Nawojski.

NFL News and Notes Today's Sportrait

Fourteen of the fifteen National Football League teams have named permanent captains for the 1966 season. . . The Philadelphia Eagles will name their captains on a week-to-week basis. . . The permanent captains:

Atlanta — Guard Ed Cook (offense), linebacker Bill Jobko (defense). Baltimore — Quarterback John Unitas (offense), backs Bob Boyd (defense) and a special team captain named weekly. Chicago — Center Mike Pyle and end Mike Ditka (offense), linebacker Joe Fortunato and end Doug Atkins (defense). Cleveland — Tackle Dick Schafath (offense), linebacker Galen Fiss (defense). Dallas — Quarterback Don Meredith (offense), linebacker Chuck Howley (defense). Detroit — Defensive tackle Alex Karras. Green Bay — Tackle Bob Skoronski (offense), end Willie Davis (defense). Los Angeles — End Mike McKeever, and guard Joe Scibelli (offense), and Lamar Lundy and back Ed Meador (defense). Minnesota — Quarterback Fran Tarkenton (offense), and Jim Marshall (defense). New York — Receiver Joe Morrison (offense), and Jim Katcavage (defense). Philadelphia — Captains named from game-to-game. Pittsburgh — Halfback Dick Hoak (offense), end John Baker (defense). St. Louis — Receiver Bobby Joe Conrad (offense), back Larry Wilson (defense). San Francisco — Defensive end Clark Walker. Washington — Quarterback Sonny Jurgensen (offense), linebacker Sam Huff (defense).

Lamar Lundy, 6-foot-7 Los Angeles defensive end, has become the first defensive lineman and only the third other than defensive halfback to score three touchdowns on pass interceptions. . . In his seven years as a defensive end, Lundy has made interceptions and returned each for a score — the third last week-end for 33 yards against the Bears. . . His other TD interceptions were 25 yards vs. Detroit in 1960 and 14 yards vs. Pittsburgh in 1964. . . The only other non-defensive backs to score three times on interceptions were linebackers Bill Black, former player with the Chicago Cardinals, and Lee Roy Caffy of Green Bay, who made his third vs. Baltimore in the Packer opener this year.

After beating Baltimore (24-3) in a replay of last year's Western Conference playoff at Cleveland (21-20) in a rematch of the NFL title game, Green Bay Coach Vince Lombardi says with a smile: "Well, that's two in a row. Maybe now we can settle down to playing this season's games."

"When you can run, you can pass, it's that simple." Says Dallas quarterback Don Meredith of his five TD passes against New York last weekend. "Our offensive line makes this a different club. I can sit back in there now and throw all day." . . . Mike Gachter, who took over at safety when Mel Renfro switched to offense, followed up to pre-season interceptions with one in the opener against the Giants and said: "I'm intercepting so many they're probably going to start double covering me."

On second and 15 from the Steeler 39 early in the second period, reserve Ron Smith went back to pass and was hit by Alex

Karras and Larry Hand of the Detroit defense for a 10-yard loss. . . Now it was third and 25, Smith faded again and Hand dumped him again, this time for a 13-yard loss. . . "Right then," said veteran Detroit defensive end Darris McCord, "is where the kid should have come apart. I thought we had him unsettled, but he hung in there the rest of the game just like a veteran."

"Ron Smith," said Lion Coach Harry Gilmer, "has a lot of poise." . . . Smith showed it on his first two passes after the replacing injured Bill Nelsen late in the first period. . . He completed both to John Hilton, a former college teammate from Richmond, for 14 and 13 yards to set up a field goal, the Steelers' first score. . . They were the first two passes of Smith's NFL career. . . A rookie last year at Los Angeles, his entire playing season consisted of calling three running plays late in a game against Cleveland. . . In all, Smith completed 11 passes for 188 yards and two TDs in the Steelers' 17-3 win last Sunday over Detroit and seven of the passes for 91 yards and one TD went to tight end Hilton. . . "We once combined for nine and two touchdowns against Davidson," said Hilton, "but this had to be the biggest day ever for both of us."

The pro football world knows by now that Johnny Unitas broke Y. A. Tittle's NFL career record for TD passes by throwing No. 213, a 26-yard play to tight end John Mackey, last week against Minnesota. . . But when and to whom did John throw his first? . . . To another tight end, Jim Mutscheller, 36 yards vs. the Chicago Bears on Oct. 31, 1966, at Wrigley Field. . . On Oct. 31, Mackey's record catch in the 30-23 Baltimore victory, the Vikings came back within a point at 24-23 but reserve linebacker Mike Curtis recovered a fumble in the end zone to extend the Colts lead. . . Said Curtis, a 1965 rookie after a fine ball-carrying career at Duke, "Here I played full-back all last year and didn't score, and I'm switched to linebacker and score."

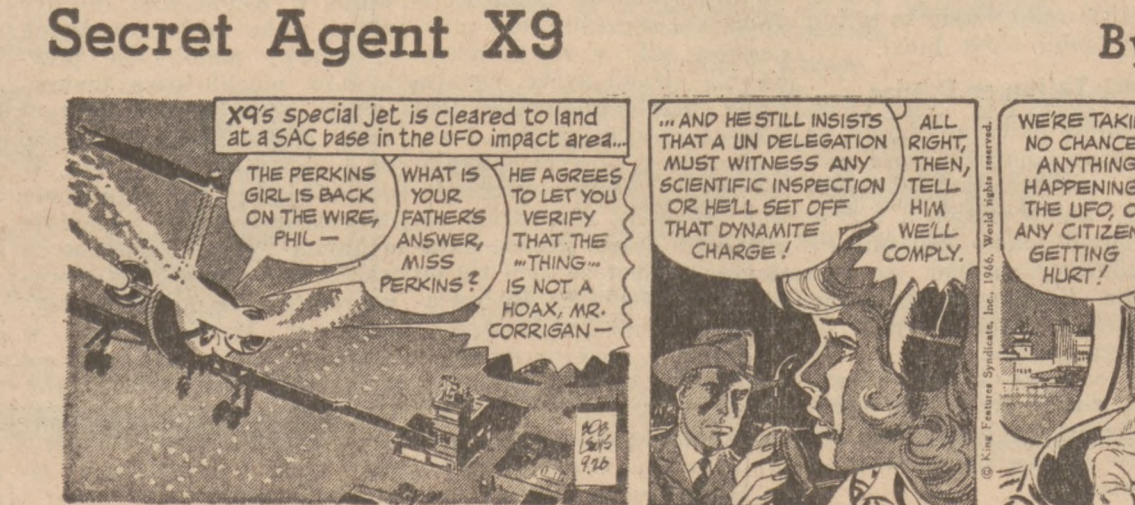
SENIOR PROGRAM GROWING There were nearly 400 ABC leagues in the nation this year in which the youngest bowler was 55. These were leagues sanctioned as part of the Congress' expanding Senior League program which is given an assist by 83 year old consultant Charlie Jahn.

Now You Know . . . The United States produces 64.2 per cent of all the soybeans in the world, according to the 1966 World Almanac.

Ducks and certain other waterfowl don't get wet because their feathers are waterproofed by small glands that secrete oil, a water repellent.

Reservations deadline for the 1967 ABC tournament in Miami Beach, Fla. is Nov. 1, 1966.

Secret Agent X9

World Series Old and New To Hank Bauer

A world series is hardly a new experience for Hank Bauer. After all, Hank played in nine world series that included 53 games. He still holds the series record for hitting safely in 17 consecutive games.

But playing in a world series and managing in a world series are two different things.

With his Baltimore Orioles representing the American League in the series this fall, Hank is quite willing to admit that being in the winning manager's chair is an experience he never expected.

"I couldn't have thought that up in my wildest boyhood dreams," laughed the Baltimore manager. "It's just something you have to learn to do one day."

Bauer, of course, has been apocryphal to mention the word pennant all season, despite a commanding lead that soared to 13 1/2 games at one point in the race.

Now that he has a championship, Hank is not reluctant when it comes to making an appraisal of his team. The most logical question, it seems, is to ask him to compare the Orioles with the vaunted Yankees for whom he played so many years.

Do they have anything in common? "Yes," said Hank, "they both had the big man who provides the impetus."

The "Big Man" in this case is Frank Robinson, the one-time National League star who was traded over to Baltimore last winter for Milt Pappas.

"He's done the job for us all the way," Bauer said. "Like Mickey Mantle did for us on the Yankees. Good teams have that all-around, and so has Boog Powell. Other guys put out just so much harder in an effort to keep up with him."

"Robinson's done that for us," Hank said. "Of course, Brooks Robinson has been outstanding all-around, and so has Boog Powell. Luis Aparicio is having one of his best seasons."

"You might say," Hank added, "that this has been the combined effort of many people. But Frank gave us that little extra we needed. He's a real winner. He's been hurt from injuries and haven't been as hot as we were, but I'll say this, in June and July we had the best team in baseball."

Hank went on to enumerate the injuries which have plagued his pitching staff in recent weeks. Losing Steve Barber, his ace spitballer, hurt. Dick Hall had arm surgery, Jim Palmer missed a turn or two with a shoulder problem. For a time there his pitching staff seemed to be decimated.

"I'm going to have a lot down it's better to have it before a faster polo game." Col. Singh adds that it has been playing in Cowdray, England, this summer. "My home is Jodhpur — just like the name of the riding breeches, in fact that is where they originated. Jodhpur is 200 miles west of Jaipur and I have visited the place of the Maharaja many times. It is known as the pink city of Jaipur; as all of the buildings are pink."

"Did you know that Jodhpur is one of the oldest homes of polo in India? They started playing in the 16th century and my father played, I play, and now my son." . . . Karan Singh, 19 years old, shows great promise. The Colonel mentions that Aruna, husband of his oldest daughter, has learned to ride and play polo since he was a child. He is playing currently in Calcutta. Friends of Col. Singh's who are also visiting Paul Butler here are Mr. and Mrs. Shami Jalan. They live in Calcutta, India, and Mr. Ghan is one of the biggest polo players there. Chien is a fine player also. However, he came to the United States this time for business reasons and not to play polo. Mrs. Shami Jalan presented the Maharaja of Jaipur trophy to the winning team.

Col. Maharaj Prem Singh Visits Oak Brook Polo-Club

"I have great respect for American players," said Col. Maharaj Prem Singh as he relaxed at the Oak Brook Polo Club after winning the Maharaja of Jaipur trophy as a member of the Buntunty Team. Buntunty defeated Oak Brook 12 to 5, I am pleased to win the trophy and to have this honor. I have played polo many times. It is known as the pink city of Jaipur; as all of the buildings are pink."

"Did you know that Jodhpur is one of the oldest homes of polo in India? They started playing in the 16th century and my father played, I play, and now my son." . . . Karan Singh, 19 years old, shows great promise. The Colonel mentions that Aruna, husband of his oldest daughter, has learned to ride and play polo since he was a child. He is playing currently in Calcutta. Friends of Col. Singh's who are also visiting Paul Butler here are Mr. and Mrs. Shami Jalan. They live in Calcutta, India, and Mr. Ghan is one of the biggest polo players there. Chien is a fine player also. However, he came to the United States this time for business reasons and not to play polo. Mrs. Shami Jalan presented the Maharaja of Jaipur trophy to the winning team.

Continuing his comment on American players Col. Singh added, "My great respect for American players stems from my admiration of their excellent horsemanship. Also they have very powerful horses. This comes from their breeding together the thoroughbred and the American quarter horse. The result is a short legged, strong, fast horse."

There were some differences between American polo fields and those in India Col. Singh explained, "The grounds are faster in India. They clip the grass shorter, the ground is drier, and the ball rolls faster. This makes for a faster polo game."

Col. Singh added that it has been playing in Cowdray, England, this summer. "My home is Jodhpur — just like the name of the riding breeches, in fact that is where they originated. Jodhpur is 200 miles west of Jaipur and I have visited the place of the Maharaja many times. It is known as the pink city of Jaipur; as all of the buildings are pink."

"Did you know that Jodhpur is one of the oldest homes of polo in India? They started playing in the 16th century and my father played, I play, and now my son." . . . Karan Singh, 19 years old, shows great promise. The Colonel mentions that Aruna, husband of his oldest daughter, has learned to ride and play polo since he was a child. He is playing currently in Calcutta. Friends of Col. Singh's who are also visiting Paul Butler here are Mr. and Mrs. Shami Jalan. They live in Calcutta, India, and Mr. Ghan is one of the biggest polo players there. Chien is a fine player also. However, he came to the United States this time for business reasons and not to play polo. Mrs. Shami Jalan presented the Maharaja of Jaipur trophy to the winning team.

Bulls Center Hurt In Training Session

Coach Johnny Kerr has refused to push the panic button, despite a set-back handed the Bulls, when center Nate Bowman injured his leg in a training session at North Central College last week. Big Nate will probably be out of action for at least 6 weeks, and will miss the first 3 games of the regular season.

Kerr indicated that Len Chappell, who stands 6-8 and was obtained from the New York Knicks, would play center for the Bulls. Said Kerr:

"Chappell has shown me in his training sessions that he can handle the center job. He's a proven scorer, who in the 1964 season with the Knicks, averaged 17.3 points per game. He's big

and rugged, with a great outside shot. I know that he'll handle the job, and will hold his own with the rest of the league.

Meanwhile, Kerr and assistant coach Al Bianchi were making final preparations to get the squad ready for their first exhibition game Thursday, September 29, against Detroit in Holland, Michigan. The Bulls will engage in a game exhibition schedule.

"Outside of the Bowman injury, the entire squad is in good physical condition," Kerr said. "We've had a good camp session, and the team is up both mentally and physically, and the morale is high."

Kerr also revealed that since Guy Rodgers arrived in camp, the peppy guard has given the team a big boost. He's a great playmaker, and has given every indication that he will spur the Bulls on to a great season.

Another standout in camp has been Dave Schellhase, the Bulls' number one draft choice from Purdue. Dave who led the nation in scoring last year at Purdue, with a 32.5 average, has given every indication that his transition from the college ranks to the pro's, hasn't diminished his deadly precision in sinking the ball in the basket.

The Bulls open their home season in the International Amphitheatre on October 18 and 19 against the San Francisco Warriors and the Los Angeles Lakers respectively.

Z BOCZNEJ TRYBUNY SPORTOWEJ

WITOLD BARAN czołowy średnio-dystansowiec Europy po wyłączeniu się z kontuzji, którą nawiązał się na mityngu lekkoatletycznym z okazji 50-lecia Legii Warszawa, startował ostatnio na raz pierwszy w Chanderi w biegu na 1500 m zwyciężając bez trudu w dobrym czasie 3:42.8 min.

Na tych samych zawodach Sokolowski, który na mistrzostwach Europy w skoku o tyczce wynikiem 4.80 uplasował się na 6-tym miejscu, zwyciężył z tym samym wynikiem 4-tym w biegu na 200 m w 21.1 sek. w Budapeszcie zajął także i w tym mityngu 4-te miejsce z wynikiem 21.5 sekundy.

UBIEGŁOŚĆ tygodnia w Warszawie w 2-dniowym meczu lekkoatletycznym Polacy pokonali reprezentację Zachodnich Niemiec 109-103 punktów. Po pierwszym dniu Polacy prowadzili 55:51.

Świetny wynik uzyskał Maniak w biegu na 100 m w czasie 10.2 sek. Podwójnie zwycięstwo odniósł Polacy na 400 m: Werner — 46.5 przed Badeńskimi — 46.6, w oszczepie zwyciężył Sidlo — 81.46 przed Mikulicikiem — 79.78 m; na 200 m Badeński zwyciężył 21.0 przed Wernerem — 21.1 sek.; w dysku Piątkowski — 58.14 przed Bege-rem, — 56.38 m.

Polacy wygrali obie sztafety: 4x100 m — 40.0 sek. i 1x400 m — 3:57.7.

JAK DONOSI dziennik Polski z Londynu w mieście Derby, Anglia, w półfinałach polskich mistrzostw pikarskich młodzików padły następujące wyniki: w wieku do lat 14-tu — Krakowski (Mel-ton Mowbray) — Lechia (Leeds) 4:0; Polonia (Bradford) — Chrobry (Swindon) 4:3; do lat 16 — Grunwald (Londyn) — Polonia (Huddersfield) 6:2; Pogoń (Birmingham) — Polonia (Bradford) 3:1.

Finały polskich mistrzostw pikarskich w Anglii rozegrane zostaną w Derby w niedzielę, 2 października.

MLODZIEŻOWA pikarska reprezentacja Polski oczekują w najbliższym czasie dwa mecze międzypaństwowe. W środę, 28go września rozegrany zostanie w Starachowicach spotkanie pikarskie z Węgry, a 2go października z Turcją w Istanbulu.

Polski Związek Piłki Nożnej zatwierdził skład reprezentacji: bramka — Grotński (Legia), Czaja (GKS Katowice), obrona — Lezczynski (Zawisza Bydgoszcz), Szadkowski (GKS) Kolarczyk (Wisła Kraków), Skiba (Stal Rzeszów), Michalik (Gwardia — Warszawa), pomoc — Maszczyk (Ruch Chorzów), Wilim II (Szombierki Bytom), Wiśniewski (Gwardia Warszawa), atak — Marks (Gwardia Warszawa), Szaryński (Zawisza Bydgoszcz), Domsarski (Stal Rzeszów), Hauser (Cracovia) i Ryszczak, (Gwardia Warszawa).

SENSACJA! drugiego dnia turnieju bokserkiego w Budapeszcie, węgry była praktycznie z najlepszym pięciarzem mistrza olimpijskiego O. Grigoriewa. Przegrał on na punkty 4:1 z mało znanym zawodnikiem węgierskim Klenowicsem.

Niewiele brakowało, aby i drugi mistrz olimpijski — tym razem Polak M. Kasprzyk — zszedł z ringu pokonany przez młodego, walczonego Koreńczyka Kim Jang Do. Wprawdzie Polak wygrał walkę 3:2, ale uzyskał zwycięstwo wielkim wysiłkiem. Przeciwnik Kasprzyka zebrał wiele oklasków i gratulacji za swą świetną postawę.

DOBRE WYPADŁE start Gutmana w walce z leworęcznym Czechem Spanikiem. Pod koniec pierwszej rundy wyszedł Gutmanowi celny lewy sierp i Spanik był liczony. W drugiej rundzie Polak jeszcze raz celnie trafił. Po następnych dwóch cięciach Gutmana sędzia odesłał Spanika do rogu.

Bardzo krótko trwał występ Branickiego w spotkaniu z mistrzem Europy Izosimowem (Rosja). Po minucie walki Izosimow trafił prawym sierpem na szczękę Polaka, poślizgając go na deski. Po wznowieniu walki sekundant Polki poddał swego zawodnika.

OSTATNIE spotkanie w tegorocznym sezonie polska reprezentacja lekkoatletyczna rozegra z Niemcami Wschodnimi. Mecz odbędzie się w dniach 1-2 października w Magdeburgu.

Związki Lekkoatletyczne obydru krajów zatwierdziły ten termin.

PREZYDENT Polskiego Związku Podmorszenia Cieszarow ustalił skład polskiej ekipy na zbliżające się mistrzostwa świata i Europy. Polska drużyna składać się będzie w Berlinie z 11 osób i broń będzie w stolicy Wsch. Niemiec tytułu drużynowego mistrza świata, a więc trenerzy muszą posiadać w rezerwie kilku zawodników, by w zależności od sytuacji, już na miejscu móc ustalić najlepszy, ostateczny skład.

DO BERLINA pojedą: H. Trębecki (kocugia), R. Kozłowski i M. Nowak (piórkowa), M. Zieliński i W. Baszanowski (lekka), A. Piętruszek, N. Ozimek i A. Rygula (p. ciężka), I. Palinski i M. Gola (l. ciężka) oraz R. Wójcik (w. ciężka). Wszyscy zawodnicy powołani do reprezentacji, przebywają obecnie w warszawskim OPO na Bielanach i przechodzą ostatni cykl przygotowań do mistrzostw.

Kalendarzyk Posiedzeń

Poniedz., 26 Września

Tow. Gmina Polska Nr. 1 Białego Oria, Grupa 20 odbędzie swe miesięczne posiedzenie w poniedziałek, 26go września, w sali Związku Polek, pnr. 1315 N. Ashland Ave. Posiedzenie rozpocznie się o godzinie 8-jej wieczorem. Na tym posiedzeniu będzie wiele ważnych spraw do załatwienia.

Prosimy wszystkich o przybycie. — Tytus Kochański, prezes; Helena Lasota, sek. prot.

Wtorek, 27 Września

Klub Liberty będzie miał swe pierwsze posiedzenie po wakacjach, w czwartki wtorek, t.j. 27go września, o godzinie 7:30 wieczorem, w sali, pnr. 2532 W. Fullerton Ave.

Ważne sprawy są do załatwienia, więc prosimy członków o obecność. — Stanley Czyż, prezes; Mary Waller, sek. prot.

Klub Ziemi Kaliskiej odbędzie swe powakacyjne posiedzenie w wtorek, 27go września, w sali Weteranów A. P., pnr. 1239 N. Wood ul., o godzinie 8-jej wieczorem. Obecność wszystkich człon-

ków jest pożądana. Jest wiele ważnych spraw do załatwienia. — S. Górski, prezes; C. Dziewionka, sek. prot. (24, 26)

Tow. Przemysłowców i Rzemieślników, Gr. 621 ZNP odbędzie swe miesięczne posiedzenie we wtorek, 27go września, o godzinie 7:30 wieczorem, w sali zwykłych posiedzeń.

Prosimy członków o obecność. — S. Chrusciński, prezes; E. Schiller, sek. prot. (24, 26)

TOWN OF LAKE

Koło Nr. 1 im. Jana Sabaty Związku Podhalan w Ameryce będzie miało swe posiedzenie powakacyjne w niedzielę, 2go października, o godzinie 2-jej popołudniu, w sali podhalańskiej, pnr. 3035 W. 51-sza ul.

Ze względu na ważne sprawy wszyscy członkowie i członkinie są proszeni o liczne przybycie na to posiedzenie. Delegacja z Sejmu XIII złoży sprawozdanie o raz opowie swe wrażenia Józef Kwak, który powrócił z wycieczką z Polski. Także będzie omawiana zabawa, która odbędzie się w styczniu. Sekr. fin. będzie urządzał na sali od godziny 1:30 popołudniu. Członkowie, zalegający z podatkami są proszeni o przybycie i wyrównanie zaległości. — Józef Kwak, prezes; Aniela Kwak, sek. prot.

Tow. Dzwon Zygmunt, Grupa 1979 ZNP — urządza bal w sobotę, 1 października, w sali J. Stowackiego, pnr. 1700 W. 48-ma ulica; początek o godz. 7-jej wieczorem. Zapraszamy całą Polonię. — Zarząd.

Głosy Czytelników

Gdy Renata Śpiewa i Do Nieczytanych Radiowców

Idąc za radą prof. Kazimierza Wiehlera, zawsze szczerą i dobrą, poszedłem na recital piosenek Renaty Bogdańskiej, ze współudziałem K. Pawłowskiego. Rze- czywiście warto było. Nikt chyba nie żałował. Inne wrażenie słysząc piosenki śpiewane przez gościnę w domu, a inne w teatrze. Mimika, gest, piękne stroje, gra światła, wywołują zupełnie odmienny efekt, bez porównania większy. Szkoda tylko, że nie mogliśmy słyszeć tekstów śpiewanych piosenek. Powód: akompaniament niemożliwie głośny. W przyszłości należałoby drukować teksty w programach.

Mam gazetę z 8 b.m. (dwa dni przed recitalem), w której prof. Wiehler pisząc o złych piosenkach, złych wykonawcach, wspomina też o "złych akompaniamentach, traktujących fortepian jak bęben w najpodlejszym jazzie."

Piękne były koncerty, kiedy sam akompaniowałem. Dziś lekarz nie pozwala. (Ach, ci lekarze!)

Po przeczytaniu drugiego artykułu, w którym Profesor zwraca się do pp. Anonerek i Anonersów radiowych (nie pierwszych już

wezwanem) o ogłaszanie nazwisk autorów i kompozytorów, uważa- nie słuchałem kilku stacji, lecz — z małymi wyjątkami — rezultatów upragnionych nie było.

Czy to ładnie nie stosować się do dobrych rad takiego autorytetu w sprawach artystycznych, jakim jest "z wieku i urzędu autor artykułów"? Jeżeli pp. Anonserki i Anonserzy uważają to za zbytecz- ne, niechaj skreślą także nazwiska wykonawców i swoje, o których wymienianiu nigdy nie zapomina- ją, choć to bez porównania mniej ważne. Wtedy zyskają więcej czasu na reklamowanie sponsorów. Mówi się o tej sprawie już daw- no i dość często. Smutniej będzie i boleśniej (dla kieszonki) jeżeli stu- chacz zaczyna słuchać obco-je- zycznych stacji, co pociągnie w następstwie kupowanie w skle- pach niepolichów, a z tego wnio- sek prosty: brak sponsorów.

Solidność zwykła nakazuje dbać nie tylko o własne interesy. Szkoda byłaby niepowołowana, gdyby zamiast polskiej stacji, ubywała dzienników, więc cóż ma- pozostać? Nie warto się upie- rać. E. Wiśniewski

Niemcom Należy Wybić z Głowy Ich Ambicje Atomowe.

Obecność ministra obrony, Kai- uwe von Hassel, w czasie wizyty kancлера Erharda w Washingtonie dowodzi, że Niemcy będą próbować nakłonić Prezydenta do ważnych zmian w dziedzinie wojskowej.

New York Times (18 września, br.) donosi że dr. Erhard nie za- mierza rezygnować z aspiracji ato- mowych Bundeswehry po to, by utworzyć drogę do podpisania pak- tu o nierozpowszechnianiu broni nuklearnych. Bonn zgodzi się na taki układ pod warunkiem że Niem- cy Zachodnie zostaną dopuszczone do broni nuklearnych za pośred- nictwem NATO.

Bardzo Kobieca PRINTED PATTERN

Wzór 4554

Na następnym przyjęciu zadiwi- cie wszystkich swoich znajomych swoim wyglądem w tej sukience, lekko drapowanej na biodrach, ponieważ styl tej przyniesiła jest bardzo kobiecy. Łatwa do uszycia dla początkujących. Uszyjcie z materiału w pastelowym kolorze.

Wzór 4554 jest do nabycia w rozmiarze Jr. Miss 9, 11, 13 i Misses 10, 12, 14, 16, 18. Na roz- miar 14 potrzeba 3 jardy 39-calowe- go materiału.

Cena wzoru 50 centów. Należy- łość prosimy nadsyłać w srebrze lub w 5c znaczkach pocztowych. Z Kanady gotówką.

Wypełnijcie ten kupon przy- zamawianiu wzorów, adresu- jąc: — ZGODA, 1201 Milwaukee Ave., Chicago Illinois 60622.

Imię i Nazwisko.....
Adres.....
Miasto..... Stan.....
No. Modelka.....
Rozmiar (Size).....

UWAGA!
FESTIWAL MÓDY JESIENNEJ
130 jesiennych fasonów do szko- ty, sportu, pracy lub do wyjścia. Wszystkie rozmiary, ponadto wie- le innych dodatków znajdziecie w nowym jesiennie-zimowym kato- logu.
JEDEN WZÓR DARMO Z NA- DESŁANIEM KUPONU, który znajduje się w katalogu. Cena Katalogu na jesień 50c. Zamówić przysyłając 50c w srebrze lub w 5c znaczkach pocztowych.

Echa z "Dożynek" Chóru Imienia I. Paderewskiego

O naszych imprezach coraz gło- śniej. Coraz częściej widzi się zbiorowy wysiłek kilku, a nawet kilkunastu zespołów biorących udział w jednej imprezie. Chwa- lebnym to wycieczce ze strony tych zespołów, które zrozumiały, że tylko w jedności jest siła, a co za- tem idzie wspaniały rezultat.

Jeszcze nie przebrzmiały echa Soldier Field, a już zapowiadane są "DOŻYNKI" i to na bardzo dużą skalę. Jedne góralskie, a drugie "Chór im. Paderewskiego" i to w jednym dniu. Ciekawe i to niezmierznie trudna decyzja stała przed nami. Zdecydowaliśmy się jednak na "Dożynki" Chóru Pa- derewskiego, ze względu na to, że chór ten poznałmy już na in- nych imprezach, które nigdy nie zawiodły. Tym razem nie pomyli- liśmy się również. Jeszcze nigdy nie widzieliśmy orkiestry Woźniaka tak zapelnionej, jak tym razem.

Scena została specjalnie zbud- owana przez samych artystów i za- sługiwała na specjalną uwagę. Brakowało może trochę zieleni przy dekoracji. Za sceną wtopa- no olbrzymi krzyż, który otwar- ta drugą część programu milie- niniego. Na pagórkach ułożono również snopki pszeniczne, które wprowadzały widza do części pierwszej. Sam Komitet Honoro- wy składał się aż z 40tu osób, z tego wynika, że my Polacy ceni- my to wielkie święto i dokład- nymi staraniami, by wypadło jak naj- wspanialej. Prof. Rygiel zabiera- jąc się do pracy nigdy nie przy- gotowuje się na zbieranie braw i oklasków, ale te same, wbrew jego woli, syłały się. Tylko ten, kto był naczynym świadkiem, mógł ocenić jak dużo pracy i po- święcenia trzeba dołożyć, by po- stać sztukę tego rodzaju na tak wysokim poziomie.

Program składał się z samych "DOŻYNKI" i Części Milenijnej. Pierwsza część miała 20 punktów, które były wykonane bez żadnej przerwy.

Otwarcia programu dokonał K. Treła, prezes chóru. Sig Sakowicz w języku polskim przywitał gości i zaznaczył, że swoją córkę wy- stał do Cambridge Springs, by mogła tam skorzystać z nauki polskich tańców i naszej kochanej mowy polskiej. Przemówienie je- go było nagrodzone oklaskami.

Inwokacji dokonał Ks. Fr. My- szkó, który zaznaczył, że dożyński są najpiękniejszą tradycją polską obchodzoną w Stanach Zjedn. Po inwokacji przy dźwiękach orkie- stry J. Juszkiewicza wspaniały orszak dożykowy w całym kom- plecie wystąpił na scenie przy- witany spontanicznymi oklaskami, które nieprędko zamilkły.

Uroczystego wręczenia wieńca dokonała Pani A. Makowska, przewodnicząca w towarzystwie p. S. Cieślaka, przewodnika. Po wręczeniu zabrał głos wójt L. Ka- miński, który donosił o głosie jak na wójt przystało — dzieko- wał za tak piękny dar, ofiaro- wany przez spracowane polskie ręce.

Po tem nastąpił wzruszający moment wręczenia przez nasze dzieci chleba i owoców. Wręce- nia dokonyli: D. Kozienko, E. Ka- pusta, C. Treła, S. Bakiera i E. Kaminska. Trzeba przyznać, że wieniec był wykonany po mi- strzowski i wszystkim Paniom na- leży się specjalne podziękowanie. Z kolei nasz dyr. Profesor R. Rygiel ze wspaniałą orkiestrą uruchamia pierwsze kroki "Po- loneza Chodzonego", na którego widok publiczność zasyłała go spontanicznymi oklaskami.

Po tym następuje podziękowa- nie Wójtowej, Pani Mróz. Następ- nie została ośpiewana pieśń o urodzaju ze świątecznym tem- tem J. Zielińskiego, potem tań- ce ludowe wykonali świetny ze- spół "Polish Festival Dancers", pod przew. nauczycielki p. E. Pinter. Każdy tańczył był wykona- ny z nadzwyczajną precyzją, co świadczyło o tym, że pracy było włożonej bardzo dużo, ale rezul- tat wspaniały. Stroje były bar- dzo gustowne i estetycznie wyko- nane. Życzymy pani Pinter dal- szych, pomyślnych sukcesów. Po- tem wystąpił chór. Każda pieśń cechowała wysoki poziom wyko- nania, wspaniała harmonia, potęż- na dynamika i dyscyplina chó- ralna. Następnie ośpiewano — Wołoszki śląskie — Solista C. Gutowski, "Matuś Moja" — S.

Cena wzoru 35 centów. Należy- łość prosimy nadsyłać w srebrze lub w 5c znaczkach pocztowych. Z Kanady gotówką.

Wypełnijcie ten kupon przy- zamawianiu wzorów adresu- jąc: — Dziennik Związkowy, 1201 Milwaukee Ave., Chicago Illinois 60622.

Imię i Nazwisko.....
Adres.....
Miasto..... Stan.....
No. Modelka.....
Rozmiar (Size).....

ALICE BROOKS
Nowy 1967 "Needlecraft Cata- log" 210 nowych pięknych po- myśłów na robotki ręczne. Naj- nowsze wzory do szydełkowa- nia, wyzywania, haftowania, robienia kolder i zabawek. Dwa wzory bezpłatnie. Cena kato- logu 25 centów.

12 wyróżniających się "Ameri- can Quilts", kompletne, kolorowe wzory znajdziecie w Museum Quilt Book 2. Wyślście 50 centów na wyżej wymieniony katalog. Po- nadto mamy Quilt Book 1, — kato- log z instrukcjami do robienia kol- der, 16 kompletnych wzorów. Ce- na 50 centów.

Wiedza Pomniejsza Hemoroidy Nowym Sposobem Bez Chirurgii — Wstrzymuje Śwedenie — Daje Ulę w Bólach

New York, N.Y. (Specjalnie). — Po raz pierwszy wiedza znalazła nową leczniczą substancję o zadzi- wiających walorach pomniejszania hemoroidów, wstrzymywania śwede- nia i przynosiła ulę w bólach — bez chirurgii.

W jednym wypadku po drugim po łagodnej ulę w bólach miało miejsce zmniejszenie (skrócenie się).

Najbardziej zadziwiająca ze wszystkich jest to, że rezultaty

były tak kompletne, iż cierpiący porobili zdumiewające oświadcze- nia jak "hemoroidy przestały być problemem."

Tajemnica leży w nowej sub- stancji leczącej (Bio-Dyne ®) — wynalazku instytutu badań o światowej sławie. Ta substancja jest obecnie dostępna w formie czopków lub maści pod nazwą Preparation H ®. Na wszystkich kantorach aptecznych.

Dość należy że w miesią- cu październiku będzie można wypożyczyć setki książek w języku polskim i angielskim tak w Miejskiej Bibliotece przy Randolph i Michigan jak i w 90 innych filiach, rozrzu- conych po całym mieście, a adresy znajdują się w książce telefonicznej.

Arcydziela z Polski Już w Chicago

Reproduktowane w naszej gazecie arcydzieła z Polski już znajdują się w Chica- go. Towarzyszyło trans- portowi trzech specjalnych kustoszów, którzy pozostaną tu na okres wystawy i będą słu- żyć wyjaśnieniami na miej- scu. Więcej o wystawie w na- stępnych sprawozdaniach.

Parada w Śródmieściu 8-go Października

Prawie wszystkie rydваны zostały już zamówione przez organizacje Polonijne i firmy chigagojskie. Wymieniliśmy już treści historyczne róż- nych obrazów, przedstawia- jących historię Narodu Pol- skiego; będą jeszcze rydваны pokazujące Sztukę i Wiedzę, Muzykę i Poezję, Trzech Wie- szczó, Dzień Konstytucji, Wojna z Turkami, Muzycy i Autorzy, Obrona Jasnej Gó- ry, Cud nad Wisłą, Wester- plate, Monte Casino, Kardy- nał Wyszyński, Pionierzy w Virginii, Tadeusz Kościuszko, Modrzewski i Styka, Pade- rewski, naczek Millennium, Powstanie Warszawskie, Dru- ga Wojna Światowa, Polskie Lotnictwo i wiele innych.

Niechaj nikogo nie zabrak- nie w sobotę, 8 października, na Paradzie w śródmieściu. Pokażmy naszą siłę i zjedno- czenie. W. S.

Odpust M. B. Różańcowej Tow. Św. Róży Limañskiej

Odpust M. B. Różańcowej Tow. Św. Róży Limañskiej, przy klas- torze Sióstr Dominikanek weźmie udział w odpuscie M. B. Róża- ńcowej w niedzielę, 2 października.

Nabożeństwo różańcowe rozpo- cznie się o godz. 2-jej popołudniu, na Górze Różańcowej, pnr. 9000 West 81st Street, Justice, Illinois.

Na tę uroczystość zamówiony autobus wyruszy od Milwaukee Ave. i Belmont, o godzinie 12:30 punktualnie. Cena za przejazd \$1.50 od osoby w obie strony.

Po rezerwację należy dzwonić do prezesa p. L. Niepsu, Avenue 3-2904, do pani Kwasiogrod, EV- 4-9080 i do panny F. Zak, AR 6-8195.

Rezerwację przyjmować be- dzienne tylko do środy, to jest 28 września.

Dziennik Związkowy służy sprawie Polskiej i Polonijnej. Służ wiec Tobie, rodaku. Czy- taj go codziennie.

Polsko-Amerykańska KUCHNIA DOMOWA

Drugie, powiększone wydanie książki kucharskiej opracowanej przez redaktorkę Działu Kobiet Pism ZNP — HELENĘ MOLL

Przepisy.....
w języku polskim.....
Miary i wagi.....
amerykańskie.....
Rozmiar (Size).....

Cena \$2.75 — Poczta \$3.00
Po wypełnieniu niżej podanego kuponu zamówienia należy przesiać wraz z czekiem lub "money order".
DZIENNIK ZWIĄZKOWY
1201 N. Milwaukee Ave., Chicago, Ill. 60622
UWAGA: — Na C.O.D. książek nie wysyłamy.
Polsko Amerykańska Kuchnia Domowa
W załączeniu przesyłamy przekaz na sumę \$3.00 (włącznie z kosztem wysyłki) i proszę o przesłanie mi nowego wydania książki kucharskiej "Polsko-Amerykańska Kuchnia Domowa" na następujący adres:
Imię i nazwisko.....
Adres zamieszkania.....
Miasto i Stan..... "Zip Code".....

Wybieracie się do Polski?

Co za zbieg okoliczności!

Właśnie my tam lecimy. Możemy Was tam przewieźć z jednym biletem Pan Am. Nasze loty dochodzą wprost do Londynu i dalej do Frankfurtu codziennie skąd są szybkie połączenia z Warszawą.

Jest bardzo łatwo zaaranżować Waszą po- dróż z nami. Wystarczy zatelefonować. My wszystkim się zajmujemy.

Jest bardzo łatwo pozwolić sobie na podróż z nami. Bilet na podróż 14-21 dni Jetem klasy ekonomicznej z Chicago do Warszawy kosztuje tylko \$511 — w obie strony.

Jedźcie z nami tej jesieni. Będziecie wie- dzieć że podróżujecie w najlepszym stylu. Jest to świetne samopoczucie.

Zobaczcie swego Pan Am agenta podróży lub telefonujcie wprost do Pan Am—

RANDolph 6-6272

Ticket Office:

30 South Michigan Avenue

PAN AM

Najbardziej doświadczona w świecie linia lotnicza

Pierwsza nad Atlantykiem Pierwsza nad Ameryką Łaczną Pierwsza nad Pacyfikiem Pierwsza Wokół Świata

Dziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Second-Class Postage Paid
At Chicago, Illinois

Published daily except Sundays by

ALLIANCE PRINTERS
AND PUBLISHERS, Inc.
1201 Milwaukee Avenue
Chicago, Illinois, 60622Wysyłany przez Pocztę
w Chicago
1 w KanadzieCodziennie i Sobotę
Rocznice (1 yr.) \$16.00
Półrocz. (6 mos.) 9.50
Kwartal. (3 mos.) 6.00
Miesięcz. (1 mo.) 2.75Tylko
Rocznice (1 yr.) \$6.50
Półrocz. (6 mos.) 4.00
Kwartal. (3 mos.) 2.50Tylko
Rocznice (1 yr.) \$8.00
Półrocz. (6 mos.) 5.50
Kwartal. (3 mos.) 3.50Na "Standach" (News-Stands) — Pojedynczy
Numer Codziennie (Single Daily Copy).....10cNa "Standach" (News-Stands) — Pojedynczy
Numer Sobotni (Single Saturday Copy).....15cKAROL PIĄTKIEWICZ, Editor-in-Chief
EMIL J. KOLASA, ManagerPhone: All Departments BRUnswick 8-8700
Telephone to City Editor before 8 A.M.
BRUnswick 8-8707
Rekopisów i fotografii Redakcja nie zwraca.**Sprawa Wygórowanych
Procentów**

W tej chwili trudno jeszcze orzec, jaki ostateczny wpływ wywrze na koniunkturę w kraju ostatni nacisk kongresu i Białego Domu na obniżenie wygórowanej stopy procentowej.

Podwyżki procentów, do jakich doszło tego lata, spotykały się z bezustanną krytyką z różnych stron. Odbijały się też hamująco na ruchu gospodarczym w tym najdotkliwiej na przemysie budowlanym. Wysokie procenty i trudności nabywców w uzyskaniu pożyczek hipotecyjnych na dłuższe terminy nie zapowiadały więc nic dobrego. Należy bowiem nie zapominać iż od ruchu budowlanego zależy produkcja w wielu gałęziach przemysłu i praca zarobkowa milionów ludzi.

Zdając sobie doskonale z tego sprawę, prezydent Johnson podpisał bezzwłocznie uchwałę w przyspieszonym tempie przez Kongres ustawę z pożądanymi prerogatywami dla instytucji kontrolnych, jakimi są Wydział Rezerwy Federalnej, główne banki federalne, FDIC (Federal Deposit Insurance Corporation) i FHLBB (Federal Home Loan Board) kontrolujący instytucje pożyczkowsociedadeńskie.

W kilka minut po podpisaniu ustawy przez prez. Johnsona, Wydział Rezerwy Federalnej ogłosił o zredukowaniu stopy procentowej z 5 i pół na 5 od sta dla banków członkowskich od depozytów krótkoterminowych do 100 tysięcy dolarów. FHLBB zareagował także pozytywnie i bez straty czasu. Inne instytucje finansowo-kontrolne zaaprobowały również obniżenie wygórowanych sufitów procentowych dla poszczególnych kategorii depozytów i pożyczek.

Prezydent Johnson, podpisując odpowiednią ustawę, uczynił to z ostrzeżeniem "Piętnaście stopy procentowe należą do najbardziej niebezpiecznych groźb dla solidności i zdrowia życia gospodarczego. Widząc w tym własną pożywkę, zwalając niepotrzebny ciężar na barki ogółu obywatelskiego, przerywając gładki dopływ kredytów i przesuwać pieniądze tam, gdzie ekonomia jest zbyt rozpalona... Obowiązkiem ogółu społeczeństwa amerykańskiego jest atakować inflację na wszystkich frontach."

Do powyższego wypada dodać iż straszenie ogółu podwyżką federalnego podatku dochodowego jeszcze przed upływem roku bieżącego lub na wstępie 1967-go należy do kampanijnych kaczek przedwyborczych.

Ewentualna podwyżka podatku będzie zależała od ostatecznego ustalenia budżetu na następny rok fiskalny, rozpoczynający się w dniu 1-go lipca 1967, jak i od przewidywanych w drugim półroczu bieżącego roku fiskalnego wpływów i rozchodów państwowych.

Zatem kto takie straszaki wysuwa teraz, ten opiera się na własnych przypuszczeniach lub pogłoskowych informacjach z bardzo płytkich źródeł.

Ważne Przypomnienie

Przypomnienie odnosi się do następnego roku. Jest ono atoli na czasie, bo to, co ogółowi społeczeństwa polskiego przypomina rosyjski biuletyn prasowy LWIL, jest już wypaczone za żelazną kurtyną.

Za rok Sowiety mają z wielką pompą obchodzić 50-tą rocznicę bolszewickiej rewolucji w Petersburgu (dzisiejszym Leningradzie), ówczesnej stolicy olbrzymiego państwa carów. Było to 7 listopada 1917 roku. Nie ma jeszcze wszystkich planów mających na celu "uświelenie" tej rocznicy, lecz nauka i propaganda już pracują. Na okupowanych ziemiach wschodniej Polski usiłuje się wzmawiać mieszkanców, że także tam zwycięstwo Lenina wywołało wielką radość, że wśród jego współpracowników nie brakło Polaków, Ukraińców i Białorusinów i że wojska, które z głębi Rosji ruszyły na zachód by zaprowadzić sowiecką władzę w Kijowie, Mińsku i Wilnie, składały się w czę-

ści z żołnierzy pochodzących właśnie z tych obszarów.

Jest jednak niezbitym faktem, że z końcem 1917 roku znaczna część t. zw. Zachodniej Białorusi i Zachodniej Ukrainy była w rękach Niemców, którzy w parę miesięcy później, wnet po podpisaniu osławionego traktatu w Brześciu (w lutym 1918 roku) ruszyli raz jeszcze na wschód i zajęli między innymi nawet Kijów. Kłęski na polach Francji zmusiły ich do wycofania wojsk rozrzuconych na obszarach dawnej, przedrozbiorowej Rzeczypospolitej i dopiero pod koniec 1918 roku, w ślad za ustępującymi wojskami Hindenburga ruszyli na zachód oddziały sowieckie.

Nie da się zaprzeczyć, że wśród pomocników Lenina byli także Polacy na przykład osławiony kat Dzieżyński. Ale na ogół komunizm nie ugruntował się wśród Polaków, a wśród żołnierzy różnych narodowości, którymi wypełniono na przykład "Pułk Wileński," było wielu takich, co zupełnie nie orientowali się w ideologii bolszewików, a za wszelką cenę chcieli wrócić do stron oczyszczonych. Gdy zaś Polska odzyskała wolność i zaczęła się przygotowywać do wyzwolenia ziem wschodnich, to z tych obszarów napłynęło mnóstwo ochotników i właśnie oni odegrali dużą rolę w wypieraniu bolszewików.

Tych faktów nie przypomni oczywiście oficjalna historiografia "Polski Ludowej." Także w Warszawie głoszone będą tezy historyków bolszewickich.

Jak Widzą i Piszą Inni**Wojna z Hałasem**

THE CHRISTIAN SCIENCE MONITOR. — Miasta nigdy nie były ani nie są spokojnymi ośrodkami. Do hałasu wywołanego przez tysiące pędzących samochodów, dołączają się później kafełkonia, za którą odpowiedzialne były różne fabryki. Nowe zakłady przemysłowe starają się zciszyć hałas maszyn fabrycznych. Przemysł lotniczy wydaje miliony dolarów na badania, celem znalezienia środka na tłumienie hałasu wywołanego przez odrzutowce. W domach prywatnych stosuje się nowe urządzenia "tłumikowe."

A jednak hałas w miastach nie maleje, ale wzrasta. Podzielamy opinię prezesa rady miejskiej w New Yorku F. D. O'Connor'a, który wychodzi z założenia, iż można by skutecznie jeszcze zważyć znowu hałasu i który jest rzecznikiem uchwalenia odpowiedniej ustawy. Wierzmy, że metropolia nowojorska da dobry przykład innym miastom, jak należy postępować i, jeśli zajdzie potrzeba, walczyć o zapewnienie mieszkańcom należytego spokoju.

60 Milionów Rocznie

NARODOWIEC (Francia). — Rocznie Narodów Zjednoczonych dowodzi, że liczba mieszkańców Ziemi wzrasta obecnie w tempie 60 milionów rocznie i że jest nas ponad trzy biliony.

Jednocześnie statystyki wielu krajów wskazują na zanik różnych gatunków zwierząt. Znaczący twierdzą, że jeżeli walka z naturą będzie prowadzona tak bezwzględnie jak dotychczas, to może nadejść dzień, gdy ludzie pozostaną prawie sami na Ziemi. Z chwilą gdy zostanie zastrzelony ostatni słon i dziki królik, po uprzednim wyniszczeniu komarów, wiewiórek, psów merdających wesoło ogonami, kotów, dających natchnienie poetom, kanarków, śpiewających stróżkom i umiających życie ludziom samotnym, bocianów, przynoszących w dziobie dzieci, pozostaną tylko piskacze i strzelby. I może wówczas, gdzieś w XXIV stuleciu znajdzie się nowy James Fenimore Cooper, który napisze powieść o naszych czasach, pod tytułem "Ostatni z pelikanów"...

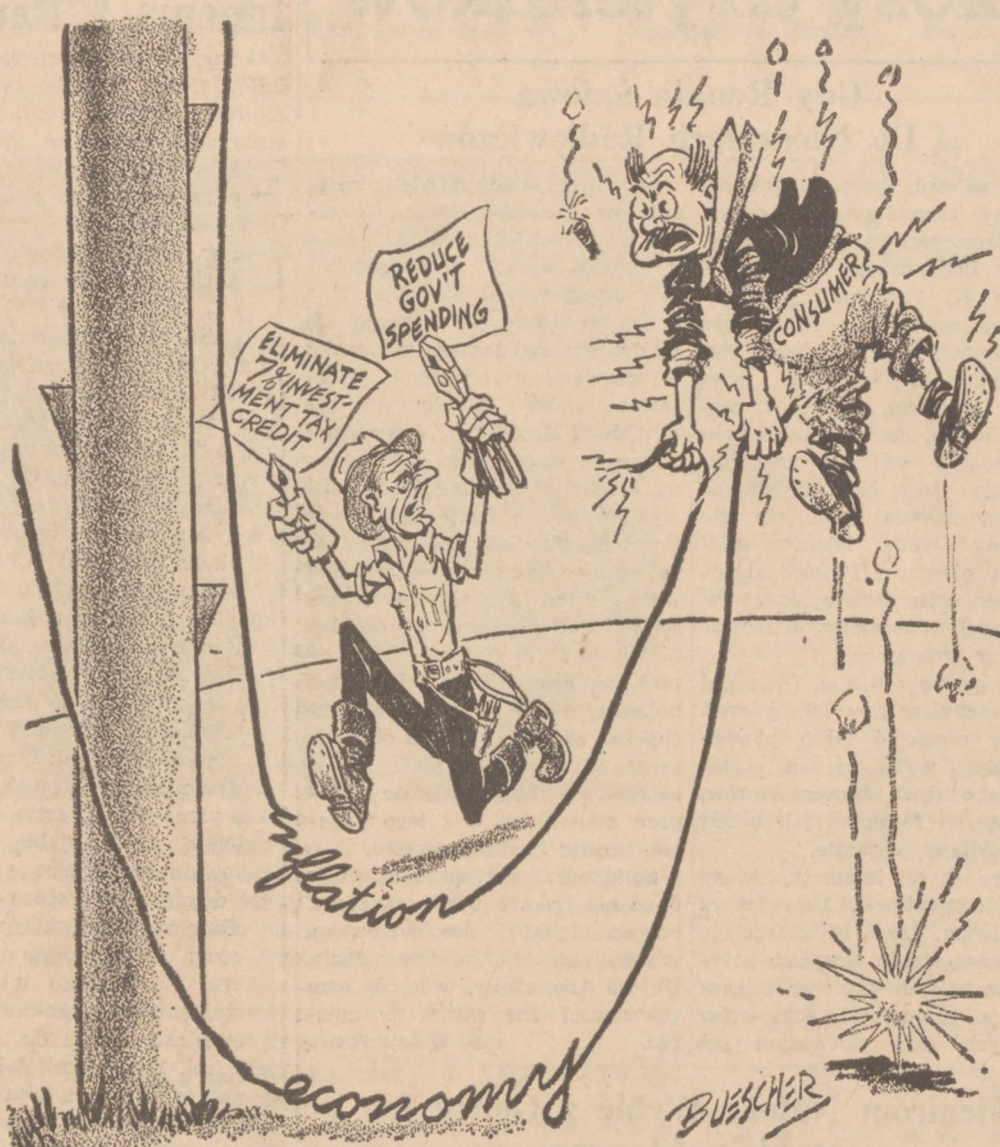
Skoło już mowa o statystykach, ciekawym byłoby dowiedzieć się, ile drzew przypada na jednego człowieka. Czy sędzi się ich również 60 milionów rocznie; statystyka byłaby bardzo ciekawa, tym bardziej, że jak obliczają, w samej tylko Francji co rok oddaje się 13 tysięcy hektarów ziemi na budowę domów, fabryk, szos, torów kolejowych, lotnisk i innych urządzeń nowoczesnych.

Człowiek w walce z naturą wyżył się wrodzonego lęku przed trzęsieniem ziemi, przestał się bać wilków, posiadając nowoczesny karabin z lunetą, potrafi walczyć z węzami jadowitymi. Zimno nie jest już jego wrogiem. Natomiast budzi coraz większy lęk, człowiek mający dostęp do guzika maszyny, na który wystarczy nacisnąć, by rozpaść piekło, przed którym zbledną wszystkie żywioły natury.

Opinia Meany'ego

N. Y. DAILY NEWS — Prezes CIO-AFL George Meany, w toku swojego wywiadu telewizyjnego wypowiedział się przeciw restrykcjom strajkowym Kongresu Stanów Zjednoczonych, ale jednocześnie wyraził zmienną opinię, iż urzędnicy i pracownicy obsługi publicznej nie powinni korzystać z uprawnień strajkowych. Zdaniem Meany'ego ani policjantom, ani strażakom nie powinno przysługiwać prawo przerywania pracy.

Znamiennym było również stwierdzenie Meany'ego, iż administracji prezydenta Johnsona winno przysługiwać prawo ustanowienia systemu kontroli cen i płac w ramach walki z niebezpieczeństwem inflacji.

**Gdzie Inflacja i Oszczędność Rywalizują Zawzięcie,
Tam Ogół Społeczeństwa Wpada w Krótkie Śpięcie...****Co Życie Niesie**

Mieszkańcy Polski Nie Zapominają o Bezdolnych Czworonogach. — Schronisko Dla Bezdolnych Zwierząt w Pruszkowie. — Wzruszająca Historia Psa-Kaleki Azora, Pięknego Alzackiego Owczarka, Który Został Towarzyszem Dwunastoletniego Chłopca, Również Kaleki w Następstwie Paraliżu Dziecięcego.

Był upalny dzień sierpniowy. Dzielnice Warszawy, broniące przez powstańców płonęły i dymyły. Były to skutki nalotów i artyleryjskiego ognia. W przyległych jednak dzielnicach, nie objętych powstanem, co pewien czas wybuchały — nie gaszone przez nikogo pożary, wywołane przez specjalne brygady podpalaczy hitlerowskich.

Mieszkańców podpalanych domów nie odprowadzano pod eskortą do żadnego zbiorczego punktu. Ich losy rozstrzygały się w różny sposób: albo osaczeni w budynku płonęli wraz z nim, albo — po rozstrzelaniu części i obrabowaniu — resztę puszczano wolno, albo — ograniczając się tylko do obrabowania — wskazywano im kierunek, w którym mają się udać, a tylko — w szczególnie szczególnie przypadkach — pozwalano na zabranie najniezbędniejszych przedmiotów. Na takich "szczęściarzy" czekały po drodze dziesiątki nowych niebezpieczeństw. Toteż przemysłowi się szybko, ostrożnie, kłuczając przez podwórza, ogrody i oplotki, przeważnie "gęsiego", aby nie tworzyć zwartej grupy.

W jednej z takich partii "ewakuowanych" zwracała uwagę starsza kobieta, ubrana w bagdadowe futro (bo choć żar padał z nieba — każdy kładł na siebie najcenniejszą swą odzież), z przewieszoną przez ramię torbą, elegancką walizką w ręce i — psem na ramieniu. Pies — spaniel — miał obandażowane przednie łapy: był ranny.

— Przedziej! Przedziej! — nawaływali niecierpliwie idący za nią towarzysze. — Och! Już nie mogę... — Jęknęła wreszcie w pełnej chwili i rzuciła walizkę, co pozwoliło jej dopiero przyspieszyć kroku.

— Psa trzeba było zostawić... — odezwał się ktoś wtedy.

— O, co to — to nie!... — On by mnie w takiej chwili też nie opuścił!... — doznała stanowczo.

Ten fakt i obrazek ze strasznych dni ze szczególną wyrazistością wrócił do pamięci pisańca te słowa po zetknięciu się z psami w Schronisku Dla Bezdolnych Zwierząt w Pruszkowie pod Warszawą. Niezłe się tam podwozi różnym pieskom, nawet takim, które — będąc kundlami i wódcami — trafiły tam, przyprowadzone przez jakąś "życzliwą duszę" wprost z ulicy. Wszystkie one mają tu zapewne dobre traktowanie, dostateczne wyżywienie, ochronę przed skutkami wahaniami klimatu, opiekę weterynaryjną i jeszcze

coś... Coś, co — jak się okazuje — jest dla psa najważniejsze: — możliwość dostania się w przyjazne ludzkie ręce.

Pracownicy i kierownictwo Schroniska stwierdzają jednoznacznie, że psy, przebywające w Schronisku instynktownie oczekują tu tego szczęśliwego momentu, że je ktoś weźmie... Dlatego nie przybierają agresywnej postawy wobec obcych — przychodzących do Schroniska dla obrabowania lub dokonania wyboru. Psy wybrane zazwyczaj niezwykle chętnie idą na smyczy swoich nowych panów i przyjaciół.

Kierownictwo Schroniska woli nie dowierzać jednak samemu instynktowi swych pensjonarzy i przeprowadza odpowiednie wywiady, czy pies w nowych warunkach będzie miał zapewnioną odpowiednią egzystencję i, tylko w wypadku pozytywnych wyników tych wywiadów, psa wydaje.

Za wydanego psa nie obojętnie żądne ustalone ceny, lecz nabywca płaci tyle, ile może...

No, a teraz — jeden przykład wzruszających historii, które rozgrywały się niekiedy pomiędzy starymi właścicielami psów, psami i nowymi ich nabywcami...

Około czterech lat temu przyprowadził do Schroniska swego psa 80-letni, emerytowany pułkownik, przeprowadził się właśnie do mieszkania w Warszawie. Warunki nowego lokalu zmuszały go do rozstania się ze swym zwierzęciem przyjacielem, ale — następnie — odwiedził go w Schronisku przeszło dwa lata, interesując się jego losem, zdrowiem i — zapewne — sam czuwając nad tym, aby pies trafił w jak najlepsze ręce.

Pies — wabiący się Azor — był pięknym owczarkiem alzackim, lecz niestety, z uszczypliną skutkiem wypadku nogą. Związał się Schronisko nie raz go żałował, że taki piękny pies, a taki inwalida... No, ale żeby wziąć na własność — to nikt się nie decydował. Wreszcie i dla Azora ta szczęśliwa chwila nadeszła.

A było tak...

Do Schroniska przybyła aż spod Tarnowa p. Nina Bobrik — niewiasta z wielką partyzancką przeszłością, a obecnie żona zawiadowcy małej stacji kolejowej. I to wreszcie ona zainteresowała się Azorem. Pies bowiem był przeznaczony na towarzysza jej 12-letniego syna. Chłopiec, po przebyciu paraliżu dziecięcego i utracie sprawności, nie mógł się bawić z rówieśnikami, a gdy zdecydowano się na psa i matka młode-

WIÓRA**SPÓD PIÓRA**

MIEDZY WILNIANAMI
Dwa stare Wilniuki spotykają się po latach.

— Dzień dobry, kochany.

— A... a... a... dzień dobry...

— Coś ty nie czujesz się, że mnie spotkałeś? A może ty mnie nie pamiętasz.

— Prawie mówiąc, oto i nie pamiętam.

— Ta, jakież, przypomnij sobie, myś razem w Cielentniku, brodziliśmy się i w wojsku my razem byli.

— Być może... a to dalszoby...

— Tyż wstrząśnij się, tak to ja, ja sam!

— Aaa, już widza, nieboszczyk Szylejko!

DZENTELMEN
Nastolatka do cioci:

— Ciociu, kto to jest dzentelmen?

— To człowiek, którego młode dziewczęta tak nazywały, dopóki nie pójść z nim do kina.

KRÓLEWSKI POGRZEB
MAŁPY

Przeszło 7 tys. żałobników uczesanych w iście królewskim pogrzebie świętej małpy uważanej za wcielenie hinduskiego boga Hanumana. Uroczystość odbyła się w miejscowości Drangadhra w stanie Gudżarat (Indie Wschodnie). Małpa porażona została prądem elektrycznym w pobliżu świątyni Hanumana. Ludność miasta zebrała 500 rupii na ceremonie kremacji i wybudowanie świątyni ku czci małpy.

PAN TAKŻE?

Yehudi Menuhin (skrzypek amerykański światowej sławy) opowiedział przyjaciółom swoją niedawną przygodę.

Po partii brydza na prywatnym przyjęciu w Washingtonu, jeden z partnerów Menuhina zaprosił go do swojego domu.

Gdy w umówionym dniu skrzypek zjawił się z futerakiem, bardzo zdziwiony gospodarz zapytał:

— To pan także gra na skrzypcach?

go kaleki zobaczyła Azora, zdecydowała natychmiast:

— Taki pies — inwalida będzie najodpowiedniejszym towarzyszem dla mego syna-inwalidy. Łatwiej się zrozumią!

I stało się tak, jak przewidywała matka: pies i chłopiec zaprzyjaźnili się.

Schronisko krótko otrzymało parę pięknych zdjęć Azora z jego nowym panem; pułkownik — emeryt, były pan Azora, otrzymując o nim wiadomości od państwa Bobrików, z którymi nawiązał w tym celu korespondencję, a Azor znalazł dom, w którym osiągnął ideał swego psiego życia: przyjać — ludzi.

Wiele jeszcze dałoby się napisać o stale wzrastającej sympatii do psów, o zdobywaniu weterynarii, które zabezpiecza psy przed bólem i chorobami, o skasowaniu rakarzy, łowiących i katuszących psy, ale chyba — najwięcej, o działalności Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami w Polsce, któremu to wszystko można zawdzięczać.

**Gdy Jagiełło
szedł na Niemce...**

Powieść Historyczna

Napisał

WŁODZIMIERZ TRĄPCZYŃSKI

1.

... Krzyżackiego gadu nie ugłaszczę. Nikt, ni gościa, ni prośba, ni dary!... On wiecznie głodny, choć pożar tak wiele. Na resztę naszą rozdziera gardziele.

ADAM MICKIEWICZ.

ROZDZIAŁ I

W DRODZE KU GRANICY PRUSKIEJ

— Czy daleko jeszcze, czy długo tak pójdziemy? — zapytał młody chłopiec, nie starszy nad lat piętnaście, zwracając słowa swoje do towarzysza, mężczyzny o postawie olbrzyma, czyniącego wrażenie jakiegoś potwora, który zapędził się w gąszcz leśny, aby płoszyć odwiecznych mieszkańców kniei i moczarów.

Twarz tego człowieka trudno byłoby określić, a wiek jeszcze trudniej. Niby kłoda wielka posuwał się wciąż naprzód, cały okutany w skóry bobrowe, że jeno wyzierały szerokie, kościaste ręce, z których jedna była wolna, a druga przytrzymywała potężnych rozmiarów topór. Przez lewe ramię miał przewieszony łuk, kilka strzał zatknął przy boku, na plecach dźwigał kołczan. Ogromne stopy ukryte były również w skórzanych płatach, przybitych do grubej, nieudolnie wyciętej podeszwy, od której szły tyłka, opasujące nogę aż po kolana.

To wszystko można jednak było rozpoznać dopiero po bliższym przyjrzeniu się olbrzymowi, gruba bowiem warstwa mułu, błota i zgłębionych liści tak się wzięła nie tylko w odcienie, ale w twarz i ręce tego człowieka, że wyglądał raczej na bryłę ziemną, niż na istotę ludzką, stworzoną na obraz i podobieństwo Boskie.

Starszy to musiał być wszelako mężczyzna, zmarszczył bowiem rysy twarzy już na czole i obliczu, tworząc niby brudzy wyrwane, a namiętne błotem, czasami też garbił się i pochylał mimo woli, choć trwał to zawsze krótko. Po każdym takim zapomnieniu się chwilowym prostował się szybko, toporem kilka razy wywijając w powietrzu, że aż świst rozlegał się daleko, i różnie jeszcze szedł naprzód, to ścinając tamujące mu drogę gałęzie, to odgarniając wolną ręką zwoje chmielów, które zdawały się czołhać na śmiałka, ażęgo opleść i nie wypuścić ze swojego uścisku śmiertelnego.

Na pytanie chłopca mężczyzna nie odpowiedział i, jakby nie słysząc tego głosu dziecięcego, wyłożonym wzrokiem rozglądał się naokoło.

Przyzwyczajony widocznie do bezwzględnej posłuszeństwa chłopczyna nie powtórzył pytania i uginając się pod ciężarem trzech toreb, które miał powieszzone na sobie, a podpierając się okutą mocno na dole i zakończoną płaskim, wyostrzonym żelazem zdźdą, krocząc bez szemrania za swoim przewodnikiem, wytkniętą już przez niego ścieżką leśną. Łyka na nogach w kilku miejscach były albo popękane, albo też ledwie się trzymały, skóra, pokrywająca stopy, przetarła się i wylazła spod niej gołe ciało, w które wpijały się żarliwie kulki osu i iglice. Czasami krew zabarwiała na chwilę mchy i ziemię rozmiękną, pokrytą zmarszczoną trawą, chłopiec jednak zdawał się nie zwracać uwagi na ból i wyciągał nogi, jakby się lękał, że ten przewodnik jego zginie gdzieś w gąszczu, on zaś zostanie sam, bezradny w tym lesie bezbrzeżnym, pełnym zwierza i gadów jadowitych.

Pomimo gorącej chęci dotrzymania kroku, chłopiec opadał już jednak z sił, ciężko robił piersiami, a pot kropliści, choć to był dzień chłodny o późnej jesieni, spływał mu z zamulonej twarzy. I byłby może raczej upadł ze zmęczenia, niż osmieliłby się powtórzyć zapytanie, gdyby starszy człowiek, który przez chwilę szedł znowu przgarbiony, nie przystanął nagle, a wyprostowawszy się i rozglądając bacznie naokoło, nie mruknął więcej do siebie, aniżeli do malca:

— To dziwne. Czyżby zmżył drogę lub pobłądził? Ale nie, to niemożliwe. Stary Bartosz — dobrze zna te strony, przecież nieraz zapuszczał się w głąb lasu i znałby ślad, ażeby nasi ludzie nie potrzebowali się błakać.

Dotąd trzymałem się tych śladów, ale teraz jakoś w żaden sposób nie mogę na nie trafić. Może je deszcz zmżył, a może ktoś umyślnie zataił, albo wreszcie przeciągające tędy stada dzików zwały drzewa nacięte i skopały nasypy?

Chłopiec spojrzał bacznie na mówiącego, a snadź taki przestrasz dziecienny wyrzół się na jego twarzy, że mąż o olbrzymim wzroście, odrzuciwszy mu zielony i błotne, odślonił siwą, długą brodę, uśmiechnął się z lekka i bładniebieskie oczy, w których malowała się łagodność i dobroć, skierował na malca.

— Boisz się, Przemko? — zapytał.

Chłopiec zwiesił głowę zawstydzony, ale podniósł ją zaraz dumnie w górę i odparł:

— Wiem, że przy tobie, dziadku, nie straszny mi ani zwierzę dziki, ani wąż, ani padalec!

— O złym człowieku zapominałeś — zauważył mężczyzna. — Czy nie ułaskiłeś się przy moim boku nawet Krzyżaka? Przecież zbliżył się już do granic państwa tego niemieckiego gadu!

W twarzy Przemka odbiła się teraz zawziętość taka, że aż przerażała mogła u chłopca w tym wieku.

— Wiem, dziadku, gdzie jestem i po co idziemy do ich krainy, a chociaż za słaby jestem, ażeby się zmierzyć z rycerzem Zakonu, to przecie aż tęsknię do tej chwili, gdy będę mógł ująć białe płaszcze z krzyżem. I dlatego właśnie zdjął mnie lek, gdy powiedziałeś, dziadku, że może zbłądziłbym w drodze i że jeszcze moglibyśmy zawracać, ażeby na nowo zasięgnąć języka u starego Bartosza.

(Ciąg Dalszy Nastąpi)

**Ludność Wiejska
w Polsce Liczy
15,889,000 Osób**

Warszawa. (ŻW) — Według danych GUS z czerwca br., ludność wiejska w kraju liczyła 15,889 tysięcy osób. Badania, które GUS przeprowadzi w dniach 20 października — 5 listopada br., we wszystkich wsiach i niektórych miasteczkach, zilustrują zmiany w strukturze ludności wiejskiej jakie zaszły w ciągu 6 minionych lat. Ostatniej tego typu analizy dokonano w 1960 roku, w czasie powszechnego spisu ludności.

W materiałach, które GUS opracowuje na podstawie zebranych informacji, uwzględnia się szczególnie takie zagadnienia, jak układ zawodowy ludności wiejskiej w rozbiciu na ludność utrzymującą się ze źródeł rolniczych i pozarolniczych, na robotników — chłopów, a także w powiązaniu z cechami demograficznymi jak płeć, wiek, grupami obszarowymi gospodarstw indywidualnych itp.

CHICAGO, ILL. MONDAY, SEPTEMBER 26, 1966

IT'S A SNAP *by Yashica*

COLUMBUS FAILED IN HIS MISSION. HE TOOK 3 TRIPS TO AMERICA BEFORE HE GOT THE TRUE PICTURE. HE HAD NOT FOUND A ROUTE TO THE ORIENT, ALTHO HE BROUGHT SPAIN TOBACCO AND GOLD FROM THE NEW WORLD.

WHEN HUNGARIAN-BORN JOHN ALBO DISCOVERED AMERICA IN 1921, HE IMMEDIATELY GOT THE TRUE PICTURE. HIS PROOF IS CURRENT PRIZE-WINNING PHOTOS TAKEN WITH HIS TWIN LENS YASHICA MAT-EM CAMERA. ALBO IS NOTED FOR HIS AMERICAN.

The Sadowski Saga

Writer Emphasizes Rich Polish American Legacy In Mid-Atlantic States

By EDWARD PINKOWSKI

In the bustling everyday life, Pennsylvania, which except for New York and Illinois has more people of Polish origin than any other state in the union, paused on Sunday, September 18, to pay tribute to one of its first Polish pioneers.

The burial place of Anthony Sadowski was officially spotted by the Pennsylvania Historical and Museum Commission with a historical marker on Route 422, outside St. Gabriel's Episcopal Church, Douglassville, in Berks County.

The marker carries this legend: ANTHONY SADOWSKI

Polish pioneer, Indian trader, settled along Schuylkill River in this area, 1712. He served the Provincial government as a messenger-interpreter during negotiations with Indian tribes in 1728. He was buried, 1736, in graveyard of St. Gabriel's Church.

AS AN AMERICAN institution, the Sadowski family was originated by Anthony Sadowski. Quietly, without fuss or fanfare, he showed the way for other families to follow in the wilderness of Pennsylvania. From a single Polish family two and a half centuries ago on the banks of the Schuylkill River there are now thousands of them. Each one can be proud that Anthony Sadowski came before him, for he had done much for the territory in improving its soil, in erecting buildings, in laying out roads and doing many other things.

LITTLE DID HE realize that one day his countrymen would form 19 per cent of the foreign stock of the largest city in Berks County. According to the 1960 census, out of the 9,738,143 foreign born of Polish origin in the United States, 300,112 were located in Pennsylvania.

If you break down the population statistics by regions, Pennsylvania is one of nine states in the Northeast region. Leaving out the New England states of Maine, New Hampshire, Vermont, Massachusetts, Rhode Island, and Connecticut, with a total Polish population of 284,316, you have the Middle Atlantic states of New York, New Jersey, and Pennsylvania left in the Northeast region. The total Polish population in these states is 1,222,254, of which 248,580 was born in Poland.

THE SIZE OF the Polish population in the United States is worthy of special mention in connection with Anthony Sadowski. Though living under ghetto-like conditions till a score of years ago, at least four out of every five Poles in the United States no longer live under a language disability.

THEY ENJOY life and prosperity as if they own the country. This feeling did not exist in 1712 when Anthony Sadowski brought his family into the wilds of Pennsylvania. Then, for some years, Sadowski and his neighbors were in

constant fear of wild animals and still wilder Indians. Slowly the Indians were forced, if not driven out of the territory.

Each American of Polish descent owes a debt of gratitude to their pioneer countryman. Each has a chance to express it in Douglassville.

THIS IS THE first time in the history of the program that an inhabitant of Pennsylvania is specifically mentioned by his Polish origin. It was not done when a roadside sign was erected in honor of an early Moravian missionary, Christian Frederick Post, near New Castle, Pennsylvania. Post was born in Poland.

LITTLE IS KNOWN about Sadowski's life in Poland. Tradition says that he was defending Polish territory against a Swedish invasion about 1700 when he was captured. After a few days of torture, he escaped from a prison ship in the Gulf of Riga and left his family and possessions in Poland.

He settled in America in the first decade of the eighteenth century. He married a young girl who was born in Long Island, New York, and they were the parents of six children.

Sadowski shared in the hardships of other pioneers — coping with Indians, clearing land, and carving out a career for himself in the wilderness. He spent more than one third of his life in Amity Township in what is now Berks County.

AFTER HIS death on April 22, 1736, the branches of his family spread in all directions. His son, Andrew, moved to Virginia about 1750 and raised as adventurous brood of sons as any man has ever done in America.

Two of them, James and Jacob, played prominent roles in the construction of Harrodsburg, Kentucky, considered the first white settlement in that state.

The eldest son, Emanuel, who was born in Pennsylvania and in the same area as Daniel Boone, was among the men who cut the first road to Tennessee.

ANOTHER SON, John, or Jonathan as he is sometimes known, and sometimes confused with his grandfather, Anthony Sadowski, was a soldier of a Virginia regiment during the American Revolution. He took part in the battle of Germantown.

When the Continental Army crossed the Schuylkill River in December, 1777, John Sadowski took charge of the wagons of his company and got them safely across the river between what is now Norristown and Bridgeport.

DURING THE winter of Washington's encampment at Valley Forge, he stayed with his company while nearly all the others went home on furlough. For a while the company consisted of four or five

Pol-Am Vignette

One Of The Last Of Polish Nobility Now Sound Filmed

Tustin, Calif. (Sp.)—The local press last week ran a story by John Bloom about "one of the last of Polish nobility". He is Peter de Turczynowicz, born in Krakow, the son of a large estate owner in Mazury. Mr. Turczynowicz now is sound film editor. His story under a three-column banner follows.

PETER de Turczynowicz of Tustin, a sound film editor for MGM studios in Culver City, also is one of the last of the Polish nobility.

Turczynowicz matter of factly states in regard to his tedious job that, "Any kind of work is work." He should well know. He puts in 14 - 16 hours per day four days out of his six - day work week.

This rigorous schedule he ascribes to the high cost of labor in Hollywood now - plus the limited studio budgets. "They can't afford to fool around."

"The studios have commitments," Turczynowicz explains, "and they want out on the film right away. For instance, it may cost \$500 per hour for dubbing channels. So, we just work until it's out."

TURCZYNOWICZ handles all aspects of sound well, including music. However, in this day of specialties, Hollywood probably is the epitome of division of labor. So, Turczynowicz handles only sound effects apart from music.

Commenting on the outlook of the film - TV industry, he stated the fact actors now so often own part of their shows, makes quite a difference in their salaries. Where they could make \$20,000 per week while doing a movie—which was not uncommon before—they can now make this, plus the same amount in residuals later on when the production has replays.

HE WAS QUICK to add, however, that only actors thus receive their money again - not the rest of the production crew. Big movies expect to make big money these days. For instance, "Dr. Zhivago" is expected to gross some \$90 million. Scenes in the production (filmed in undulating Spain and snowy Finland) he said, remind him of his native Poland.

THERE, his family once had large estates four miles from the East Prussian border. His father, one of the few noblemen who had a professorship, taught astronomy at the University of Cracow, the city where Turczynowicz was born. He also was an inspector general in the Russian Army during World War I.

During that conflict, the partitioned and submerged Poles had units fighting in the armies of all three countries by which they were dominated—Russia, Germany, and Austria.

TURCZYNOWICZ recalls how during World War I a German officer cut off his brother's finger, and his mother taped it back on. Sure enough, in keeping with his mother's indomitable faith, the finger grew back to its stump. He remembers also how his mother started several hospitals though the use of her own money.

HIS FAMILY are distant cousins to the Radziwills, who are related to the family of Mrs. John F. Kennedy.

The Turczynowicz first came to the United States around 1920, then went back to Poland for a spell, returning to this country in 1934. They fortunately were away from their homeland during the miseries of World War II, when first the Germans came in and took all the furnishings from the family estate. The Russians followed and appropriated the land and all else that was left, killing one of Turczynowicz's cousins.

"THE LAND went to the common. Later he was captured by the British and died in a prisoner's camp."

ALL THE SADOWSKIS possessed that dauntless courage that pushed America's frontier across the mountains and the plains to the Pacific shoreline. Like the progenitor of the clan, they cleared the way for others to follow in their footsteps.

munist government, not to the people," he pointed out. Turczynowicz explained the Germans at first tried to exterminate the Polish nobility, and then the Russians did the same. Many Poles were hustled off to Siberia. "But, it is amazing how resilient the human spirit is," he added.

WHICH of the oppressors were the worst? "The Russians were savage because they didn't know any better; the Germans were savage because they just didn't give a darn," Turczynowicz elucidated.

Poles and Russians always have been bitter enemies, he explained. Though both peoples are Slavic, there is a religious difference, and the Poles have a Western culture, while Russia has an eastern one.

BY A TRICK of misfortune Poland — which once ruled the area from Finland to the Caspian Sea — became the first country to start free, compulsory public schools. Instigating factor was the three-way partition of the nation in the late 18th Century. The Poles decided they did not want their children to become Germanized and Russianized, thus losing their distinctive language and culture. Solution, they decided, was to require every child to go to public school until age 12.

POLAND according to Turczynowicz, long ago had a semblance of the democratic system. The kings were elected, and their sons could not succeed them, unless they likewise received the popular mandate. Also, the Poles generally had a foreign king (usually German) — who could readily be thrown out, and would not pose great danger of amassing tremendous power.

"THE NOBILITY never had serfs, as they did in Russia," Turczynowicz explained. "The nobility had its land by right of battle — for the protection of the kingdom, as it were."

However, this very instability of the kingdom — which reflected the independent spirit of the Polish people — contributed to its downfall, Turczynowicz feels.

St. Mary's Names Three To Hospital Posts

St. Mary of Nazareth Hospital has named Mr. William Griffin, 1521 W. Oakton, Arlington Heights, purchasing agent, Mr. Joseph Kenaga, 307 N. Waller, R. T., technical supervisor for the Department of Radiologic Technology, and Mr. James Anderson, 9255 S. Crawford, Evergreen Park, food production manager.

Announcement of the appointments was made by Sister Mary Edelburg, C.S.F.N., St. Mary's administrator.

Before coming to St. Mary's, Mr. Griffin was Administrative Assistant of Augustana Hospital, Chicago, and was formerly a medical service representative for the Charles Pfizer Co. He is a scout executive for the Boy Scouts of America.

Mr. Kenaga received his Registered Technologist degree at Elkhart General Hospital, Elkhart, Indiana. He was technologist at Porter Memorial Hospital, Valparaiso, Indiana before coming to St. Mary's.

He is president of Section 1-A of the Illinois State Radiologic Technologists and is a member of the education committee of that group.

Mr. Anderson formerly was cafeteria supervisor at Little Company of Mary Hospital and previously was associated with the W. T. Grant restaurant in Chicago.

St. Mary of Nazareth Hospital, 1120 N. Leavitt, was founded in 1892 and is conducted by the Sisters of the Congregation of the Holy Family of Nazareth.

Kid's Concerts

San Francisco (UPI)—The San Francisco Symphony Orchestra was one of the first orchestras to provide concerts especially for youngsters.

The orchestra gives 15 special concerts a year, with an average annual attendance of over 30,000 grade school children.

COMPUTER IS AN ARTIST—A technician displays black dot drawings of models Patti Richie (left) and Liz Pence made by a Digital Implement Plotter from measurements programmed into its "memory" at a meeting of business machines makers in San Diego, Calif. The computer is made by California Computer Products in Anaheim.

Polish Chemistry Gains Ninth Place In The World

Warsaw (Sp.)—Among European nations, Poland is the seventh largest chemical producer after the USSR, Great Britain, the German Federal Republic, the German Democratic Republic, France and Italy, and, on a world scale, it holds ninth place. In relation to 1938, Polish chemistry has undergone a 23-fold growth. Large modern plants have arisen in Oświęcim, Tarnobrzeg, Plock, Tarnow, Blachownia Śląska, and Kędzierzyn. At the present time, two-thirds of the investment funds are earmarked for the building or expansion of ten key plants. In the country as a whole, a total of 150 various types of chemical plants are under construction. They are localized primarily in regions with underdeveloped industries.

BY 1970, the value of the chemical industry production will double in relation to the level achieved

in 1965, and will reach 128 billion zlotys according to comparative prices. The program of development is based primarily on the expansion of existing plants. The sum of 72.2 billion zlotys is earmarked for the investment program. This means that the sum earmarked for investments during 1965-1970 will be 64% higher than the sum spent for the same purpose during 1961-1965.

REALIZATION of the general premises of the development of the chemical industry will result in the full satisfaction of the needs of agriculture for inorganic fertilizers, increased production of synthetic fabrics which will ensure the maintenance of the 1965 level of wool and cotton import, a manifold increase in the production of synthetics and a 300% increase of export.

Computer Gives Tips On Winter Heating

Minneapolis (UPI) — An analog computer, able to "shrink" a 24-hour day to 14 seconds and to duplicate electronically the many factors that affect home heating, has come up with three simple tricks for saving cold cash on heating.

Lorne Nelson, a research engineer for Honeywell, Inc., which deals in temperature controls, and computers, too, said these tricks will make your home more comfortable and might save you as much as one-fourth of your winter heating bill.

THE COMPUTER, linked to a house, he explained, used special "function generators" to duplicate such outdoor conditions as temperature, humidity, wind direction and velocity, sunshine and even hills or trees around the house. Simply by plugging in different generators Nelson was able to duplicate electronically a howling blizzard, a simmering heat wave, or a mild spring day.

Other devices simulated variations in home construction materials, the number of windows, insulation thickness, weatherstripping, furniture and even the number of people in the family.

THE CONCLUSIONS:

—Use a controlled humidifier to

pump extra moisture into the air. Winter air doesn't have much humidity to begin with. What little there is is baked out by the heating system.

Dry air sucks moisture out of wood. Door and window frames shrink, letting cold air pour in through the cracks — as much cold air as might blow in if you opened the window an inch.

Pumping extra moisture into the air expands the wood and helps close the cracks. It also prevents other dry-air damage to furnishings and makes people more comfortable.

Just don't overdo it. Too much moisture can cause condensation on windows, damage paint, wet insulation.

—Set your furnace fan so it runs most of the time during the winter to smooth out sudden temperature changes each time the furnace starts up. In a forced air heating system, because the furnace heats the ducts as well as the air, running the fan continually circulates the "waste" heat stored in the ducts and helps trim fuel bills.

—Insulate the basement ceiling, if the basement isn't regularly heated, to make upstairs floors warmer — quieter, too. Rugs help protect floors from cold basement air but often there is quite a temperature difference between the cold floor and the rest of the room.

THE COMPUTER turned up another recommendation:

A thermostat should be located on an inside wall where it can "see" an outside window. Because some of your body heat radiates to cold outside walls and windows, Nelson explained, if the thermostat can see a cold window it will help compensate for this effect.

For the same reason, he said, thermostats never should be put in a hallway. They should be in a living or dining room along with the rest of the family. "They'll feel better and so will you."

TIMELY TOPICS

Polish Explorers of America

Editor's note: Tomasz J. Turley, author of "Polacy badacze Ameryki," recently prepared for publication, has compiled a bibliography, containing about 850 titles of publications by Polish explorers, travelers and scientists concerning. Following list of selected publications is a part of the mentioned Turley's compilation of the list of book and articles in the English, Polish, Spanish and other languages.

Dybas Henry S. — A New Genus of Minute Fungus — Pore Beetles from Oregon-Coleoptera-Philidias. Fieldiana. 1956. Chicago.

Dybas Henry, S. — A New Genus of Feather-Wing Beetles from Termitic Nests in Bolivia, Fieldiana, 1961, Chicago.

Dybicz Ed. — Pol-American helped develop Southeast Pennsylvania. 1965.

Dybowski Benedykt — O przesiedleniu renów z Kamczatki na wyspę Behringa. Pam. Fiz. Krakow. 1918.

Dyboski Roman — Poland in World Civilization. N.Y. 1951.

Dyboski Roman — Stany Zjednoczone Ameryki Północnej. Wrazenia i refleksji. (cenna książka o życiu kulturalnym w Stanach Zjednoczonych) Warszawa. 1936.

Fajans Kazimierz — Maria Curie Skłodowska. Bul. Pol. Inst. of Arts. N.Y. 1944.

Fajans Kazimierz — Kwantykułowa teoria wiązań chemicznych. Warszawa. 1961.

Fajans Kazimierz — Radiochemistry of isotopes. New York. 1931.

Fajkiewicz Zbigniew — Geofizyka poszukiwawcza w USA. Przeg. Geolog. Warszawa. 1963.

Fiedler Arkady — The river of singing fishes. Amazon. N.Y. 1948.

Fiedler Arkady — Rio de Oro, Brazilian Urwalde. Berlin. 1948.

Fiedler Arkady — Kanada pachnąca żywica. Londyn. 1946.

Fiedler Arkady — Wśród indian Korrodów. Peru. Warszawa. 1922.

Fiedler Arkady — Orinoko. Warszawa. 1957.

Furdyna S. — Scolon's discovery of Labrador. Pol. Amer. studies. 1952. v9.

Gąsiorowski W. — Zamieszkanie i zaludnienie preryj Stanów Zjednoczonych Czasopismo Geograficzne. 1929.

Garczynski R. — Niagara Falls, Picturesque America. N.Y. 1872.

Gastromska Zofia. — Kanada i jej mieszkańcy. Warszawa. 1930.

Gelb Ignacy J. — Old Akkadian Inscriptions. Chicago Nat. Hist. Mus. 1955.

Gierdziejewski Kaz. — Władysław Kluger i rezultaty jego pracy techniczno-naukowej w Ameryce. Warszawa. 1954.

Glinski Bohdan — Monografia górnictwa w Peru. 1924.

Glomski Hyacinth — Poles of Chicago (1873-1937) Chicago 1937.

Glogovensis Johannis — In speram enarratio feliciter explicit impressum. Cracovia. 1506. (pierwszą wiadomości polskie o Ameryce).

Goldszlag Maurycy — Pokrewieństwo magnatyczne skal Paragwajskich. Sprawozd. Towarzystwa Nauk. Warszawa. 1913.

Gordon Jakub — Podróż do Nowego Orleanu. Lipsk. 1867 wyd. F. A. Brockhauser.

Gordon J. — Przechadzki po Ameryce. Poznan. Wyd. B. Behr. 1881. (271str.)

Gorczyński Wład. — Comparison of climate of USA and Europe. New York. Pol. Amer. Inst. of Arts and Sciences. N.Y. 1945.

Gorczyński Wład. — Climatic type of California. Bull. of Amer. Met. Soc. 1942.

Gradzinski R. — W jaskiniach Kuby. Wschodni. 1962 n. 12.

Grocholski S. — Poles in Canada Winnipeg. 1940.

Gurowski A. — America and Europe. N.Y. 1857.

Gzowski Casimir — Description of the International bridge constructed over Niagara River Canada. Toronto. 1873.

Habich Edward — Nias del Pacifico el Mazanon Lima, 1903. Ann. de counti civiles y de mines del Peru.

Haiman Mieczyslaw — Polish pioneers of California. 1940. Chicago.

Haiman Mieczyslaw — Polish pioneers in Pennsylvania. 1941. Chicago.

Haiman Mieczyslaw — Polacy wśród pionierów Ameryki. Chicago 1930.

Haiman Mieczyslaw — Poles in New York. Chciago. 1938.

Haiman Mieczyslaw — Polish pioneers of Virginia and Kentucky. Chicago. 1937.

Haiman Mieczyslaw — Nauka polska w Stanach Zjednoczonych. Warszawa. 1936.

Haiman Mieczyslaw — Felix Wierzbicki i jego California. Chicago. 1933.

Haiman Mieczyslaw — The Polish in early history of Texas. Chicago. 1936.

Halecki Oskar. — Borderlands of Western Civilization. New York, 1950.

Halecki Oskar. — The Millennium of Europe. Univ. of Notre Dame. Ind. N.Y. 1963.

Hernisz St. — English-Chinese dictionary. New York. 1854.

Holynski A.L. — L'equateur scenes de la vie Sudamericaine. Paris. 1861.

St. Helen Mothers Club

The St. Helens Mothers Club will hold its first monthly meeting of the school year on Monday, September 26, 1966 in the school hall, 2343 West Augusta Blvd., at 7:30 p.m.

Sister Joanne, Superior of the school will present the faculty. All members and mothers wishing to join the Mothers Club are urged to attend and get acquainted with the new officers, Sisters and teachers of their children. Refreshments will be served after the meeting.

Mrs. Julia Kapec, Publicity Chairman.

Ancient Carousers

St. Louis, Mo. (UPI) — The City Art Museum has acquired "Peasants Dancing in an Inn," by Dutch artist Adriaen Jansz van Ostade. It was bought in London.

The picture was painted in 1659. Ostade depicted in his painting the careless, noisy and carousing ways of the peasantry.

Uranium Comeback

New York (UPI) — Those 20th century prospectors, armed with Geiger counters rather than pans and pick-axes, may be heading for the hills again soon. Harris, Upham & Co., brokerage firm reports uranium is making a comeback.

After all the fury of prospecting in the mid-1950's, the country ended up with more uranium than it could use. Now technological advances have put nuclear-powered generators on an economical basis. As a result, Harris, Upham predicts a new commercial demand for uranium that will outstrip existing supplies.

Goat Raised Horse

Dalhart, Tex. (UPI) — Dusty, who got a bit mixed up at an early age, has been raised on goat's milk. But she is a horse.

Dusty was born early in 1966 and her mother died. One of the goats owned by her owner, Fred Presley, took over raising her and Dusty's diet was goat's milk until she weighed around 300 pounds and was weaned to feed.

★ MILWAUKEE ★ MILWAUKEE
★ PRACA MESKA ★ PRACA MESKA

Excellent Immediate Opportunities for
TOOL & DIE DESIGNERS
MACHINE DESIGNERS
TOOL & DIE MAKERS
TOOL ROOM MACHINISTS

Work for the fastest growing tool shop in the Midwest. Permanent Employment. Top Pay. Minimum scheduled work week 55 hours.

Also Openings in Our Dallas, Texas Plant

Company Benefits—
1. Blue Cross, Blue Shield & Major Medical
2. Profit sharing plan
3. Paid vacations
4. Paid holidays

Write, call or pay us a visit for interview

H & H Machine Tool Company of Iowa
525 East 18th Street, Cedar Falls, Iowa 266-2665

H. K. TOOL & MFG. CO.
IN
WAUKESHA, WIS.

Has Excellent Immediate Opportunities For
TURRET LATHE OPERATORS
OPENINGS ON 1st AND 2nd SHIFTS

Salaries commensurate with experience and qualifications. Small friendly shop. Convenient hours. Congenial co-workers.

APPLY IN PERSON
1230 PEARL ST. 542-6556 WAUKESHA, WIS.

★ PRACA ★ PRACA

EXCELLENT IMMEDIATE OPPORTUNITIES FOR
ENGER KRESS

No Interviewing —
Experienced Sewers • Expert Sewers • Ex Sewers • Sewers
Experienced Cutters • Expert Cutters • Ex Cutters • Cutters

Experienced Assemblers • Expert Assemblers
• Ex Assemblers • Assemblers

Why not ENJOY where you WORK?
Apply NOW — Mr. R. LANDDECK

ENGER KRESS
WEST BEND, Wisconsin
FINE LEATHER PRODUCTS SINCE 1985
Apply in person or call 334-3455

Kobiety i Mężczyźni
Czy chcecie mieć stałą pracę w dobrej okolicy do awansu?
DO PRACY PRZY MONTAŻU
(Assemblers)
ELECTRIC WIRERS
Do pracy przy elektrycznych przewodach drutowych
DO PRACY W MAGAZYNIE
(Stockroom)
OGÓLNA PRACA FABRYCZNA
Początkowa zapłata aż do \$2.02 na godzinę lub więcej.
Muszą mówić trochę po angielsku.

ZENITH AUTOMATIC CONTROLS
152 W. Walton St. MI 2-3322

Cafeteria Employees
COOKS, BAKERS & UTILITY HELP

Experience helpful but not required. Competitive starting wages. 5-6 days a week. Apply in person.

Wheaton College Cafeteria
WHEATON, ILLINOIS
ST. JOSEPH'S HOSPITAL
FLINT, MICHIGAN

Offers Immediate Opportunities For
REGISTERED NURSES
Licensed Practical Nurses
All three shifts. Good salaries plus differentials. Liberal personnel policies

ALSO
PHARMACIST—REG.
Salary depending on experience and qualifications.

Wire, Write or Call
PERSONNEL DIRECTOR
302 Kensington Ave.
(313) OE 8-2601

WERBUJEMY MŁODZIEŻ
DO ZWIĄZKU NAR. POL.

ORDERLIES AND NURSE AIDES
New air-conditioned home, above average wages for qualified help. Applicants from N. W. and Sub. Areas will be interviewed.
296-3334

MEN AND WOMEN
Some experience in Library Book Binding Preferred

THE A & H BINDERY
117 W. Harrison St.
922-8007

Potrzebna Pomoc
Do Psiarni (Kennel)

Praca ranna lub też na pełen czas. Stała praca. Dobra zapłata. Nie potrzeba mówić po angielsku.
YO 5-4010

COOK—FULL CHARGE
and Second Cook
(also serves short orders)
American and European Style Cooking
APPLY IN PERSON
NIAGARA LOUNGE
3206 W. 26th St.

★ PRACA ŻEŃSKA ★ PRACA ŻEŃSKA

Live and Work in Sunny California
Excellent Opportunities For
REGISTERED NURSES

Meet Memorial Hospital, a modern, efficient, 80-bed general hospital in King City, California, needs 8 general duty RN's (two for 3 to 11, two for 11 to 7) with at least 2 years experience with credentials acceptable in California. Age to 55.

We offer \$500 and up per month to start; plus extra pay for occasional overtime; shift differential; mostly paid retirement plan; paid health insurance; paid vacations and holidays; other benefits, including moving expense. We'll pay travel expenses for interviews.

King City is in the heart of America's biggest garden, the Salinas Valley, a short drive to famous Carmel-by-the-Sea; 3 hours from San Francisco.

For further information and application details, write R. P. Bragg, consultant, P. O. Box 713, Salinas, Calif. 93901. Include a short history of what you've been doing since graduation. We'll respect your confidence.

ST. VINCENT HOSPITAL
in Sioux City, Iowa
has excellent immediate opportunities for
NURSE ANESTHETIST

180 bed general care hospital has openings for two full time nurse anesthetists. Starting salary \$650 per month and up depending upon experience. Excellent fringe benefits program including four weeks paid vacation after one year.

MEDICAL RECORDS LIBRARIAN
Second RMRL. Salary commensurate with past experience. — Also
HISTOLOGIST

180 bed general care hospital has opening for Histologist. Starting salary commensurate with past experience. Excellent employee benefit program. — For further information wire, write apply or call: Mr. S. Slater, Asst. Adm. St. Vincent Hospital Sioux City, Iowa. Phone 712-252-1861.

Potrzebna Kelenerek (2)
Waitresses i
Kucharki lub Kucharza
Dobra zapłata. Zgłoszcie się do
PENNANT RESTAURANT
6945 Dempster Ave.
Morton Grove, Ill.

WOMEN
Bindery Help

We are accepting applicants for full time or part-time work.

PROCESS CORP.
2434 E. 54th Ave. Cicero, Ill.

Bindery Workers
Women for light bindery work. Earn Christmas Money

JOHN BAUMGARTH CO.
3001 North Ave., Melrose Park

VARIED OFFICE DUTIES
FOR AUTO AGENCY
Full Time.
Experience Preferred.

3030 W. Lawrence Ave.
Call KE 9-8800

★ PRACA ŻEŃSKA ★ PRACA ŻEŃSKA

FACTORY

• Assemblers • Packers
• Inspectors

FULL OR PART TIME

Excellent Starting Salary
Rapid advancement based on merit.

GENERAL CLASSICS
Zola Division
2555 W. DIVERSEY

MR. ROGERS 384-6858

NURSES

Are You A Recent Graduate Seeking
ADVANCE EDUCATION?
TIME FOR STUDY?
GOOD SALARY?

Come To
MT. SINAI HOSPITAL
Offering

EDUCATIONAL ASSISTANCE
FULL AND PART TIME
LIBERAL PERSONNEL POLICIES

Mt. Sinai Hospital of Cleveland
University Circle, Cleveland, Ohio

Call Collect: Mrs. Rohrbach
(216) SW 5-6000, Ext. 288

ALTERATIONS
EVANSTON SEWERS

With Experience On Better Suits And Dresses
Five Day Week
No Evenings
Free Insurance
Permanent Position

PHONE GR 5-8164

RUTH McCULLOCH SHOP
527 Davis
Evanston, Ill.

Cleaning Lady
Woman to clean offices in evenings. 5 day week, approx. 4 hrs. each evening.

Henry Fayette Inc.
2735 W. Armitage
(1 block east of California)

COMBINATION WAITRESS & KITCHEN HELP
For Fri., Sat. and Sun.
No Experience Needed
SKYWAY PIZZERIA
5605 W. LAWRENCE

OFFICE GIRL
TYPIST
Good at figures.
5 day week.

DON-BAR COMPANY
2934 W. FULLERTON AVE.
SP 2-0545

Młode Kobiety
PRACUJĄCE BLISKÓ WĄSZYCH DOMÓW

Lekka assembly praca, Dobra początkująca zapłata plus zachęcający bonus. Stała praca w nowoczesnej fabryce. Darmo plan szpitalny. 2 okresy odpoczynkowe. Nie potrzeba doświadczenia, my was wyuczymy.

Zgłaszać się tylko osobiście
Marvel Electric Corp.
3415-25 North Ashland Ave.

Alteration Help
For Exclusive Dress Shop
No Saturdays or evenings.
Only experienced need apply.

SILVIA STEIN
55 E. Washington
Pittsfield Bldg. Lobby

WOMEN

WE HAVE openings at our warehouse and general offices for both skilled and unskilled laborers.

Work Monday through Friday 8 to 4:30

Good starting salary, free Blue Cross and Blue Shield, free life insurance, 20% discount and free coffee at lunch.

PHONE WEEKDAYS
MISS MILLER
HA 7-3130

LERNER SHOPS
310 W. POLK ST.

NORTH SIDE BANK
Has Openings For Experienced
I.B.M.
Proof Operator
Start work immediately.
5 day week. Paid vacation.
Good starting salary.

FOR INTERVIEW CALL
DI 8-3113

PRACOWNICZEK DO PRALNI

Do SKŁADANIA I ŁADOWANIA
Wolimy doświadczonych ale możemy nauczyć. Dobra płaca. Platne wakacje. Polska kierowniczka.

RAINBOW LAUNDRY
4307 W. Division Street
772-8400
Pytać o Sophie Fabik

MECHANIC
with truck experience.
Steady work.

KREMA TRUCKING CO.
618 W. Elm St.
Michigan 2-8975

Corrugated Box Workers Wtd!
Immediate openings for
Printer Slotter Operator
Printer Slotter Headsetter
and Feeder
Slitter Operator and Bundlers
Steady work.

Anpaco Container Corp.
3600 S. Jasper Place
927-4600

Potrzebna Mężczyzn
Na pełny czas, do różnych prac, do pomocy przy czyszczeniu itp.
Wiek 30 do 50.
Wytwórnia Kielbas.
Zgłoszenia osobiście
3116 W. 43rd STREET

★ PRACA MESKA ★ PRACA MESKA

PRESS TRAINEES

EXCELLENT STARTING SALARY, PAID VACATION
Hospitalization, etc. modern, air-conditioned plant, located one block from bus transportation.

CONTACT MR. AHLSTRAND, UN 9-1220

INFORMATION SUPPLIES CORP.
2411 W. HOWARD STREET, EVANSTON

An Equal Opportunity Employer

ENGINEERS
Mechanical - Industrial
(Time and Motion Study) — (Draftsman)

Opportunity to join organization with outstanding growth potential.
Salary commensurate with training and experience.
Liberal benefits program.

Apply, write, wire or phone Personnel Department

ROLLWAY BEARING CO., INC.
7600 Morgan Rd. Liverpool, New York
Phone 315-652-2561

An Equal Opportunity Employer

SHEAR & SLITTER OPERATORS

FIRST AND SECOND SHIFT
MUST BE EXPERIENCED

EXCELLENT STARTING RATES
LIBERAL INCENTIVE BONUSES
PAID VACATIONS & HOLIDAYS
HOSPITALIZATION BENEFITS

APPLY

FULLERTON METALS CO.
6605 W. Fullerton Ave. ME 7-2700

SEE MR. NORM CLARK OR MR. H. HOHMANN

SECURE YOUR FUTURE
DON'T DELAY — APPLY TODAY!

• GENERAL FACTORY
• FORK LIFT OPERATOR

Full Time — 6 Day Week
Many Company Benefits — Ages Open
Apply in person to
MR. LEUTHOLD

American Cyanamid—Fiat Dept.
9301 W. Belmont Ave. Franklin Park, Ill.

SHIPPING CLERK
ASSISTANT

For industrial laundry. Should be familiar with city routing. Top pay, fringe benefits. Permanent day work.

3124 S. Shields CA 5-2777

3 Warehouse Men
Work in Melrose Park

No experience necessary. Steady work. Company benefits. Good starting salary.

For Appointment Call
ES 8-1685 or
FI 5-6550, Ext. 36

MŁODYCH MĘZCZYZN POTRZEBA

do nauki prasowania i obszywania męskich ubrań. Dobra zapłata na początek. Platne święta i wakacje. Świadczenia zdrowotne i emerytalne.

NEMECEK BROS. TAILORS
2700 So. Drake Tel. 522-0220

POMOCNIKA DO WYSYŁKOWNI "STOCK MEN"

Do składania tekturowych pudełek. Muszą rozumieć po angielsku.

APEX PAPER BOX
311 W. Superior

WELDERS ARC

Must be able to pass test

Flat Welders.....\$3.02
Positions.....\$3.20

WHITEHEAD & KALES
58 Haltiner
River Rouge, Mich.
An Equal Opportunity Employer

Potrzebna Mężczyzn do Ogólnej Pracy Fabrycznej

NOWA KOMPANIA
Dobre wynagrodzenie. Ubezpieczenia.
Platne święta i wakacje. Air Conditioned.

FILKO IGNITION
5480 Northwest Highway

MĘZCZYZN do pracy przy dachach (roofing work). Doświadczenie nie wymagane. Zgłoszcie się do pracy 3739 W. North Ave. o 7:30 rano. \$2.50 na godzinę na początek.

PROOF PRESS OPERATOR

Printing plant, handy to all transportation. Steady. Experienced in pulling each proof necessary.

LA SALLE STREET PRESS
ED PRIBYL
527-3080

★ PRACA MESKA ★ PRACA MESKA

WELDERS
CAR FITTERS
LABORERS
TRAINEES

We are currently accepting applications for the above positions. EXCELLENT STARTING RATE AND FRINGE BENEFITS
Apply in Person 8:30 A.M.

THRALL CAR MANUFACTURING COMPANY
219 E. 26th
CHICAGO HEIGHTS
(An Equal Opportunity Employer)

ELECTRICIANS
Experienced.
Full Time — Good Starting Sal.
Full Range of Company Benefits.

MARTELL ELECTRIC
AV 6-2350

HARDWARE CLERK & TOOL BUYER
Good hours. Good salary. Benefits.

SCHUHAM HARDWARE CO.
3401 W. Chicago Ave.
APPLY IN PERSON

Young Strong Man
Willing to work in warehouse position with appliance distributor. Good pay.
Call HU 9-2500

OWENS-CORNING FIBERGLAS CORP.
P. O. Box 2099
Kansas City, Kansas

An Equal Opportunity Employer

STATIONARY ENGINEER
Licensed maintenance man. Oil and gas burners. Steady work. See Otto Schulz — before noon.

MUSEUM OF SCIENCE & INDUSTRY
57th & Lake Shore Drive

WAREHOUSE MAN

Nationally known manufacturer of valves and fittings has opening. Good starting salary and benefits

APPLY IN PERSON
4106 S. Kildare

AUTO PARTS STOCKMAN

Excellent opportunity to learn and advance. Benefits.

Contact MR. STEINMANN
CH 3-1300

WELDERS

Automatic Welders.....\$3.20 hr.
Micro Welders.....\$3.20 hr.
Inner Shield Welders.....\$3.20 hr.
Submerged Arc Welders.....\$3.20 hr.

Must be able to pass test.

FITTERS
Trailer & Railroad

\$3.44 per hour for A Fitters
\$3.25 per hour for B Fitters

Whitehead & Kales
58 Haltiner
River Rouge, Michigan
An Equal Opportunity Employer

Bindery Handyman
Experience Stitching and Folding Machines

JOHN BAUMGARTH CO.
Melrose Park
R. Rankin—FI 4-9175 or ES 9-1363

MEZCZYZN
Lekka Praca Fabryczna

Doskonale warunki pracy. Wiele szczydrych świadczeń firmowych. Operacja na 3 zmiany.

Zgłoszenia 8:30 rano - 3 po poł.

543-4210

American Can Co.
701 Factory Rd.
ADDISON
(An Equal Opportunity Employer)

SHIPPING CLERK
Must have own transportation. High school graduate. No heavy work. Light typing required.

TRUMBULL ASPHALT CO.
59th & Archer Rd. Summit, Ill.
767-7040

Kierowców Jeepów i Shipping Klerków
Doświadczonych
Tel. 767-4140

Factory Personnel

Are you tired of changing jobs because of factory layoffs, plant relocations, etc.? Here is the chance to learn to be an instrument man and have a steady job. The men we are looking for must be willing to learn and like to work at one location. We have a clean and quiet repair shop located in Oak Park. Work will include welding, brazing, assembly and testing of all kinds of instruments. We will train the right man. This is a good steady job for a bright, alert and mechanically inclined man.

Taylor Instrument Co.
423 S. Boulevard, Oak Park
VI 8-6600 R. W. CLAWSON
An Equal Opportunity Employer

Doświadczonych Narzędziowców (Tool & Die)

Tokarzy — Frezarzy
Mogąca ustawić samą maszynę i wyrobić precyzyjne części z rysunków w przodującej fabryce precyzyjnych części. Dobra zapłata, stała praca, przyjemna atmosfera. Mówimy po Polsku. Zgłaszać się do
H & S SWANSON TOOL CO.
2690 W. Fletcher CO 1-1925

PARCELE

2/3 AKRA — CENA \$975
Piękne miejsce na dom z ogrodem.

\$250 wpłaty. \$40 miesięcznie. Telefonować: 848-2266

POLONNYA-ZACHÓD
5 Akrona
Piękna okolica w dystrykcie szkolnym Barrington. Blisko stacji Northwestern. Po więcej informacji Tel. HO 1-9174.

★ PRACA MESKA ★ PRACA MESKA

WELDERS
CAR FITTERS
LABORERS
TRAINEES

We are currently accepting applications for the above positions. EXCELLENT STARTING RATE AND FRINGE BENEFITS
Apply in Person 8:30 A.M.

THRALL CAR MANUFACTURING COMPANY
219 E. 26th
CHICAGO HEIGHTS
(An Equal Opportunity Employer)

ELECTRICIANS
Experienced.
Full Time — Good Starting Sal.
Full Range of Company Benefits.

MARTELL ELECTRIC
AV 6-2350

HARDWARE CLERK & TOOL BUYER
Good hours. Good salary. Benefits.

SCHUHAM HARDWARE CO.
3401 W. Chicago Ave.
APPLY IN PERSON

Young Strong Man
Willing to work in warehouse position with appliance distributor. Good pay.
Call HU 9-2500

★ DOMY

NA SPRZEDAŻ DOM. Okolice North i Paulina. Potrzebuję reparaacji. Telefonować po 6-ej wieczorem: GLadstone 6-7197.

3 Flat and Cottage
112th & STATE

Inc. \$4,860, asking \$27,900. Must sell immed.

5 FLAT, 2 STORES, 3 CAR GAR.
115th & La Salle — \$31,000
Terms. Will consider boat, truck or car in trade.

Call Owner
568-4484 after 5 p.m.

LUKSUSOWY—6 MIESZKAN
Wbudowane piece i piekarniki, lodówki, wyłożony dywanami frontowy hall, zakryty tył, tafelkowe łazienki, zimowe okna i siatki, 5 letni, \$10,000 rocznego dochodu. Niedaleko Damen Ave. "Low 70's" Przez właściciela.
HI 5-7674

NA SPRZEDAŻ
Murowany budynek, 3x8 pokojowych mieszkań. Para gazem ogrzewanie w każdym. Podwójne łazienki na każdym piętrze. Przystępna cena. Po więcej informacji telefonować do właściciela.
252-1206

MUST SELL

2 flat brick — 6 lge. rms. each; quiet residential street nr. Hamlin and Lawrence. Close to schools, shopping and transit. Tiled kits. and bath, oil heat. By owner.
966-6422

DREWNIANY dom, 6 pokojowy
i 3 pokojowe mieszkanie, nowe gazowe ogrzewanie, garaż na 2 auta. Najlepsza oferta. 5801 So. Winchester.

★ DO WYNAJECIA

BARDZO duże 3 pokoje, 2-gie piętro, "space" ogrzewacz, tafelkowa łazienka, nowoczesna kuchnia, \$70. Również 4 pokoje na 3-im piętrze "space" ogrzewacz, nowoczesna kuchnia, \$65, 2004 W. Huron ul.
738-0269

\$40—4 pokoje dla dorosłych. — 2356 Boomlingdale. Telefonować 226-0735.

4247 W. HADDON
Budynek typu motelu — 6 pokojowych mieszkań, sprężonym powietrzem ogrzewane, dywan, szafka kuchnia, \$165 miesięcznie. Po informacje tel.

COMET BUILDERS
DI 2-6777

6 POKOI ogrzewane, na drugim. Dla dorosłych. 5300 West—3400 North. 283-2375.

CZYSTE 5 pokoi, 2-gie piętro.
Gazowy "space" ogrzewacz. Gorąca woda. 4207 W. Crystal.

POKÓJ umeblowany, ogrzewany,
świeżo odnowiony, dla mężczyzn. Kuchenne przywileje. 2046 W. Cortez. EV 4-7276.

★ INTERESY

FOR SALE OR LEASE
Fully equipped restaurant just off Expressway on Sibley Blvd. black top parking lot. Many extras.
THORNBRIDGE REALTY
PU 5-1386
VI 1-0340

WYROBIONY OD 1920 SKŁAD MATERIAŁÓW ŻELAZNYCH
California i North Ave.
Duży zakład reparaacji. Choroba zmusza do sprzedaży małego inwentarza urządzeń po dobrej woli. Poniżej \$1,000. Potrzebna mała gotówka.
FI 6-7771

★ PARCELE

2/3 AKRA — CENA \$975
Piękne miejsce na dom z ogrodem.

\$250 wpłaty. \$40 miesięcznie. Telefonować: 848-2266

POLONNYA-ZACHÓD
5 Akrona
Piękna okolica w dystrykcie szkolnym Barrington. Blisko stacji Northwestern. Po więcej informacji Tel. HO 1-9174.

